

Bulletin

2010

Tájékoztató
az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési
Hivatal tevékenységéről

Tartalom

KÖSZÖNTŐ	1
FŐBB ÁLLAMHÁZTARTÁSI BEVÉTELEK	
ALAKULÁSA	2
Személyi jövedelemadó	2
Általános forgalmi adó	2
Társasági adó	3
Társadalombiztosítási járulékbevételek	3
Egyszerűsített vállalkozói adó	4
Illetékbevételek	4
Szerencsejáték-bevételek	4
ADÓÜGYI TEVÉKENYSÉG	5
Adóalanyi kör alakulása	5
1+1 százalékos nyilatkozatok	5
Illetékkiszabás, adó- és illetékügyi határozatok	5
Folyószámla-kiküldések	6
Ügyfél-tájékoztatás, ügyfélszolgálat	6
Bevallások és adatszolgáltatások	7
ELLENŐRZÉSI TEVÉKENYSÉG	10
Ellenőrzési eredmények	14
HÁTRALÉKBEHAJTÁS	15
Végrehajtás	15
Felszámolás	16
Végelszámolás	17
Csődeljárás	17
Fizetési kedvezmények	17
HATÓSÁGI ÉS JOGI ÜGYEK	18
Határozatok, fellebbezések és jogorvoslatok	18
Büntető feljelentések	21
Felülellenőrzés	22
Belső ellenőrzés	22
IRÁNYÍTÁS, MŰKÖDÉS	23
Humánpolitika	25
Oktatás, továbbképzés	25
Nemzetközi kapcsolatok	25
Költségvetés, pénzügyek	26
Beruházás	28
Informatika	28
Kiemelt fejlesztések	29
KOMMUNIKÁCIÓ	30
Sajtómegkeresések, statisztikák	30
Szervezeti átalakítások	31

KÖSZÖNTŐ

A mögöttünk álló esztendő az egyik legnehezebb volt az APEH történetében. Az igen magas bevételi elvárások teljesíthetetlennek bizonyultak, s ez maga után vonta a működés személyi, dologi feltételeinek romlását. Tovább csökkent az adótisztviselők jövedelme, s elmaradtak a szükséges fejlesztések, beruházások. Az adóbevételek a gazdasági válság begyűrűző hatásainak és az adótörvények módosításainak következtében csökkentek az előző évhez képest.

Az elmúlt évben a kormányváltást követően megújult az APEH vezetői kara, október 1-jével pedig létrejött a megyei igazgatóságok visszaállításával, valamint a regionális igazgatósági forma megtartásával a háromfokú szervezeti felépítés. Mindezek az események további személyi és szerkezeti változásokat hoztak.

Tavaly nem csak az APEH-on belüli átalakítások róttak terhet a hivatalra, egyúttal megkezdődött a felkészülés az APEH és a VP 2011. január 1-jével való összevonására. A magyar adóigazgatás történetében példa nélküli reform előkészítése jelentős energiákat kötött le mindkét szervezet oldalán.

A többletfeladatok és a gazdasági környezet romlása ellenére az állami adóhatóság szakmai feladatait teljesítette. Jelentős lépéseket tett a szolgáltató adóhatóság kialakítása felé vezető úton. A kor követelményeinek megfelelő központi rendszerek működtetésével továbbra is a magyar nemzeti közigazgatás egyik leginnovatívabb hatósága, mely nemzetközi szinten is elismert, előremutató megoldásokat alkalmaz a szakmai működés tekintetében.

Régi-új elnökként az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal élén számomra is most, az állami adóhatóság eddigi történetéhez képest is kiemelkedően eredményös 2010. év számbavételekor derül ki igazán, hogy az egyes területeken kifejtett erőfeszítések, a jogszabályi

környezet változása során előállt helyzetek generálta problémák megoldására tett lépések hogyan alkotnak egységes egészet, amely önmagában több, mint a részek összessége.

Lezárult egy fejezet az APEH történetében, s megszűnt az 1987-ben létrehozott hivatal, ami a régi kollégákat érzelmileg is érinti. Közismert és elfogadott név volt az APEH, amely fogalom, a szakmai zsargon részévé vált.

A január elsejével létrejött új szervezetben azonban nem tűnnek el az APEH korábbi eredményei, hisz a NAV keretein belül mindkét jogelőd legjobb hagyományait, kialakult munkafolyamatait felhasználva alakítjuk ki az új hivatal tevékenységét.

Remélem, hogy a 2011-ről szóló bulletinben már látni lehet majd közös erőfeszítéseink első eredményeit.

Dr. Vida Ildikó

elnök

A FŐBB ÁLLAMHÁZTARTÁSI BEVÉTELEK ALAKULÁSA

SZEMÉLYI JÖVEDELEMADÓ

Az adónemből származó nettó bevétel 1767,9 milliárd forintot tett ki, amely 106,4 milliárd forinttal kevesebb az előző évben realizálódott bevételénél. A jelentős csökkenés alapvetően az adózási szabályok változására, illetve a jövedelemkiáramlás alakulására vezethető vissza, amelyek elsősorban a befizetési oldalt érintették.

Az adóalanyok összességében 1897,7 milliárd forint adót fizettek be, amely 100 milliárd forinttal kevesebb a 2009. évinél. Az adózási szabályok módosításának megfelelően az adózók jelentős körénél mérséklődtek az adóterhek, ezzel párhuzamosan csökkentek a bevételek is, ugyanakkor nem volt olyan tényező, amely a bevételkiesést ellensúlyozni tudta volna. Az olyan jogszabályi változások, amelyek egyes jövedelemtípusoknál emelték az adómértékeket (például a cafetériaajuttatások megadóztatása) nem növelték a bevételeket olyan mértékben, hogy a sávhatár módosításából származó kiesést kompenzálni tudják. A befizetések csökkenése mellett a viszaigénylések emelkedése is negatívan befolyásolta a nettó bevétel alakulását. Az adózók összességében 129,8 milliárd forintot igényeltek vissza, szemben az előző évi 123,5 milliárd forinttal.

ÁLTALÁNOS FORGALMI ADÓ

Az általános forgalmi adóból 2313,6 milliárd forint nettó bevétel képződött, amely 6,7 százalékkal, 145,1 milliárd forinttal több az előző évinél.

A bázishoz mért növekmény értékelésénél figyelembe kell venni, hogy a bázisidőszak első hat hónapjában még a 20 százalékos általános kulcs volt érvényben, míg 2010. évben a teljes időszakban az emelt, 25 százalékos általános adókulcs alapján kellett a kötelezettségeket teljesíteni. Ebből fakadóan a

növekményben meghatározó szerepe volt a kulcs-emelés hatásának. Az adónem természetéből adódik, hogy az év során a bevételek alakulását jelentősen befolyásolta a gazdaságban uralkodó általános tendencia. Az év második felében volt tapasztalható, hogy a korábban már megélt külföldi forgalom mellett a belföldi értékesítések és beszerzések is meghaladták a 2009. évi szintet. A közösségi értékesítés és a harmadik országba irányuló export esetében jelentős növekedés következett be, amely a bevételekben megjelenő viszaigényelhető adó folyamatos emelkedését is okozta, jelentősen csökkentve ezzel a befizetések növekedésének nettó bevételre gyakorolt pozitív hatását. Az év során az adóalanyok 1542,5 milliárd forint adót igényeltek vissza, amely 217,8 milliárd forinttal több a bázisidőszaki összegénél. Az import és a dohánytermékek után fizetett általános forgalmi adóból 282,9 milliárd forint befizetés realizálódott, amely 20,9 milliárd forinttal kevesebb,

mint az előző évben. A csökkenés a külpiaci forgalom mellett az önadózói engedélyesek körében bekövetkezett jelentős változásra vezethető vissza.

TÁRSASÁGI ADÓ

A társasági adóból 323,4 milliárd forint nettó bevétel realizálódott, amely 62,2 milliárd forinttal kevesebb az előző évinél. A bevétel csökkenésében mind a befizetések, mind a visszaigénylések alakulásának szerepe volt. Ebben az évben az adózók 495 milliárd forint befizetést teljesítettek, amely 30,1 milliárd forinttal maradt el a 2009. évitől. A befizetések mérséklődése arra vezethető vissza, hogy a kedvezőtlen gazdasági körülmények következtében a 2010. évre vallott és teljesített előlegfizetési kötelezettségek is mérséklődtek a megelőző évhez viszonyítva. Az adózási rendszerből adódóan az éves befizetés jelentős hányada – 2010. évben 33 százaléka – december hónapra koncentrálódik. A decemberi teljesítések emelkedtek a bázishónaphoz viszonyítva. A növekedés üteme azonban – a jogszabályi változást is figyelembe véve – nem volt olyan mértékű, hogy az évközi kiesést kompenzálni tudta volna. Feltehetően a cégek eredményességi szintje lényegesen nem tért el az előző évitől. Szintén negatívan befolyásolta a nettó bevételek alakulását, hogy a 2009. évről benyújtott bevallások alapján visszaigényelhető adó jelentősen emelkedett. 2010. évben 171,6 milliárd forint adó visszatérítésére került sor, amely 32,1 milliárd forinttal több a megelőző évinél.

TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁSI JÁRULÉKBEVÉTELEK

Az adóhatóság számláira 2010. évben összességében 2841,4 milliárd forint járulékbevétel folyt be, amely 1,4 százalékos, 41,6 milliárd forintos csökkenést jelent az előző évhez képest. A visszaesés amel-

lett következtetett be, hogy a magán-nyugdíjpénztári tagokra vonatkozó jogszabályi változás következtében november és december hónapban jelentős bevételi többletek keletkeztek. A csökkenés jelentősebb része a versenyszféra adózóinál jelentkezett, akik 2010. évben 33,9 milliárd forinttal kevesebb befizetést teljesítettek, mint az előző évben. A közsféra teljesítése 13,3 milliárd forinttal lett alacsonyabb a tavalyinál. A bevétel csökkenése a mérsékelt jövedelemkiáramlásra túlmenően arra a jogszabályi változásra vezethető vissza, amely a 2009. év második felében sávosan érvényesülő 5 százalékpontos járulékcsökkentést 2010 elejétől a teljes járulékköteles jövedelemre kiterjesztette.

EGYSZERŰSÍTETT VÁLLALKOZÓI ADÓ

Az egyszerűsített vállalkozói adóból származó bevétel 181,9 milliárd forintot tett ki, amely 12,2 milliárd forinttal több az előző évinél. A növekedés – figyelembe véve a viszonylag stabil adóalanyi háttérrel, illetve a lényegesen nem javuló gazdasági helyzetet – az adókulcs emelésére vezethető vissza. A kulcsemelés miatti többletek már év közben, a negyedéves előlegfizetési kötelezettségek teljesítése során jelentkeztek, így a decemberi feltöltési kötelezettségük az előző évi szinten teljesült. A bevételek alakulásában a társas vállalkozások teljesítményei játszották a meghatározó szerepet, az egyéni vállalkozók kisebb részarányt képviseltek.

ILLETÉKBEVÉTELEK

Az év során a költségvetésnek összességében 83,5 milliárd forint illetékbevétele volt, amely 28,7 milliárd forinttal kevesebb az előző évinél. Az összes bevételnek átlagosan 60,3 százalékát az adóható-

ságtól származó bevétel képezi, a fennmaradó rész más intézményektől érkezik. Az adóhatóság számláin megjelenő illetékbevételekből 50,4 milliárd forint volt a költségvetést megillető rész, amely 25 milliárd forinttal kevesebb az előző évi 75,4 milliárd forintnál. A csökkenés elsősorban a lakások, ingatlanok és a gépjárművek piacának visszaeséséből, illetve az illetékmértékek változásából és a mentességek kiterjesztéséből származik.

SZERENCSEJÁTÉK-BEVÉTELEK

A szerencsejáték-felügyeleti tevékenységből eredő nettó bevétel több mint 8 százalékkal csökkent a tavalyihoz képest. A bevételek nagy része 2010-ben is az engedélyezési és az ellenőrzési díjakból származott. A szerencsejátékokra irányuló 16,7 ezer ellenőrzés során a meghozott összes bírsághatározat száma több mint 7 százalékkal csökkent, a szerencsejáték-törvény alapján kiszabott bírság összege pedig 10,4 százalékkal nőtt az előző évihez képest.

SZERENCSEJÁTÉK-PÉNZFORGALOM, BEFIZETÉS 2010 (millió forint)

– Engedélyezési díjak:	2 806
– Ellenőrzési díjak:	806
– Bírságok:	353
– Egyéb:	63

SZERENCSEJÁTÉK-PÉNZFORGALOM, KIFIZETÉS 2010 (ezer forint)

– Engedélyezési díjak:	6 881
– Ellenőrzési díjak:	4 715
– Bírságok:	5 981
– Egyéb:	59 370

ADÓÜGYI TEVÉKENYSÉG

ADÓALANYI KÖR ALAKULÁSA

2010. év végére 57 ezerrel, 1,658 millióra nőtt a nyilvántartott működő adóalanyok száma. A jogi személyiség nélküli gazdasági szervezetek (kkt., bt., pjt., stb.) kivételével valamennyi adózói csoportban létszámnövekedés volt tapasztalható. A felszámolás, végelszámolás, csődeljárás alatt álló adóalanyok száma több mint 15 százalékkal emelkedett 2009 végéhez képest. Az előző években kiadottakkal együtt összesen

közel 257 ezer adózó kapott közösségi adószámot, amelyből 2010. év végén 240,7 ezer minősült működőnek.

Az adóhivatal az év során 55,8 ezer esetben hozott határozatot adószám felfüggesztéséről, ez az előző évi adathoz viszonyítva annak több mint négyszerese, ebből a jogerős határozatok száma 47,1 ezer volt.

Az adószám-törlésről rendelkező határozatok száma meghaladta a 12,4 ezret, ez 21 százalékkal több, mint a 2009. évi adat.

MŰKÖDŐ ADÓALANYOK SZÁMA ÉV VÉGÉN MAGÁNSZEMÉLYEK NÉLKÜL, 2009–2010 (DB)

1+1 SZÁZALÉKOS NYILATKOZATOK

A magánszemélyek 2010-ben a tizennegyedik alkalommal ajánlhatták fel a személyi jövedelemadójuk meghatározott részének 1 százalékát valamely közhasznú tevékenységet folytató szervezet – 1998-tól pedig a civil szervezetnek szóló nyilatkozat mellett plusz 1 százalékot – egyház vagy kiemelt költségvetési előirányzat javára. Az előző évhez képest a rendelkező nyilatkozatok száma és a felajánlott összeg egyaránt növekedett. A beadási határidő lejártáig 1 millió 908 ezer magánszemély rendelkezett a személyi jövedelemadó egy-egy százalékáról. Az adózók 3 millió 27 ezer érvényes nyilatkozatukban 30 888 kedvezményezett javára 17,19 milliárd forintot ajánlottak fel, az elvi keret 57,34 százalékát.

Az érvényes nyilatkozatokban 30 701 civil szervezet részére 9,97 milliárd forint, 185 egyháznak 5,24 milliárd forint és a kiemelt költségvetési előirányzatok javára 1,98 milliárd forint összegben érkezett felajánlás.

ILLETÉKKISZABÁS, ADÓ- ÉS ILLETÉKÜGYI HATÁROZATOK

Az adó- és illetékügyi területet érintően 2010-ben valamivel több mint 2 millió 252 ezer elsőfokú döntés született. Ebben az évben is jelentősen növekedett az egészségügyi szolgáltatási járulékot megállapító határozatok és az állami kezességvállalás elbírálásával kapcsolatos döntések száma.

Az adóügyi mulasztási bírság tárgyú határozatok száma a 2010. évben 20,86 százalékkal maradt el

az előző évben kiszabottól (119 644-ről 94 687-re csökkent), összecsúszásában 12,77 százalékkal (13,19 millió forintról 11,68 millió forintra csökkent). Ezek legnagyobb arányban (73 százalék) a bevallások beadását elmulasztó adózókat érintették, akiket a hivatal 68 880 határozatban közel 9,3 milliárd forint bírsággal sújtott. A feltöltési kötelezettség elmulasztása tárgyú határozatok száma 11 százalékos növekedést mutat, a 2009. évben kiadott 12 184 határozattal szemben 2010-ben 13 536 határozatot adtak ki az igazgatóságok, amelyekben 1,95 milliárd forint bírság szerepelt. Említést érdemelnek még a bejelentés elmulasztása miatti mulasztási bírság tárgyú határozatok, a hivatal 6691 határozatban 383,8 millió forint bírságot állapított meg. Illetékügyekben 899 ezer elsőfokú döntés meghozatalára került sor. Az adózók részére előírt fizetési kötelezettség 78,9 milliárd forint volt, amely az előző évi összeg 49,1 százaléka. A döntésekben az igazgatóságok 12,7 milliárd forint illeték visszatérítéséről, törléséről rendelkeztek, így az adózók részére előírt fizetési kötelezettség 66,2 milliárd forint volt.

FOLYÓSZÁMLA-KIKÜLDÉSEK

2010. évben 1511 ezer folyószámla-kivonat készült, mely 81 ezerrel kevesebb, mint az előző évben. Jelentősen csökkent az év végéig beérkezett kivonatokra tett észrevételek száma. 2010. évben – a 2009. évi 96 ezer észrevétellel szemben – csak 37 ezer reklamációt adtak be az adózók. Az elektronikus bevallók részére – mivel folyószámla-egyenlegük aktuális állapotát bármikor lekérdezhetik – a 2010. évben sem készült papíralapú értesítő.

ÜGYFÉL-TÁJÉKOZTATÁS, ÜGYFÉLSZOLGÁLAT

A tájékoztató contact centerbe (TCC) érkező hívások száma 250 ezerrel csökkent, azonban a megvála-

szolt hívások aránya 93,7 százalékról 98 százalékra emelkedett. A TCC-rendszeren keresztül beérkező e-mailekre országosan 30 671 adózó levelét választották meg.

Az ügyintézői contact centerbe (ÜCC) több mint 59 ezer hívás érkezett. Az intézhető ügyek köre 2010-ben bővült a közösségi adószám igénylése és értékhatár-elérés bejelentése, továbbá jövedelemigazolás-igénylés lehetőségével. A rendszer használatához szükséges kódot eddig közel 43 ezren igényelték.

A hivatal honlapját 2010-ben 24,9 millióan keresték fel, 34,2 százalékkal többen, mint 2009-ben!

A hivatal ügyfélszolgálatait 2010-ben 2,4 millióan keresték fel személyesen, a központi ügyfélszolgálatok és a kirendeltségek mintegy negyedmillió esetben egyéb tájékoztatást kérő telefonhívást fogadtak. A személyesen megjelenő ügyfelek jelentős része igazolásért kereste fel a hivatalt.

A igazolások közül 66,8 százalékkal nőtt az együttes igazolások száma, míg az adó-, jövedelem- és illetőségigazolások száma csökkent. Az elektronikus igazolások aránya a kiadott igazolásokon belül 11 százalékra emelkedett. Az igazolások immár több mint ötödét elektronikusan beérkezett kérelemre adják ki. A köztartozásmentes adózói adatbázis egyre népszerűbb az adózók körében. A havi gyakorisággal frissített adatbázisban jelenleg 39,7 ezer adózó szerepel.

Az adózók körében ugyancsak egyre nő a bankkártyával való fizetés népszerűsége. Az adóigazolás és együttes adóigazolás kiadásához, valamint tartozásrendezés és egyéb befizetési célokból az ügyfélszolgálati irodákban a tavalyihoz képest 83,4 százalékkal több, 35 104 esetben történt bankkártyás adóbefizetés, mintegy 7,1 milliárd forint értékben. Ez az összeg a tavaly bankkártyával befizetett 1,1 milliárd forint 6 és félszerese. Új jelenség, hogy egyes nagy adózók is így intézik befizetéseiket, ezzel jelentősen növelve az adóhatóság anyagi terheit.

BEVALLÁSOK ÉS ADATSZOLGÁLTATÁSOK

A 2010. évi személyijövedelemadó-bevallási kötelezettség teljesítésére új, csökkentett adattartalmú nyomtatványforma (elektronikus űrlap) készült. Az előző adóévre benyújtott bevallások kitöltöttségéről végzett felmérés adataira alapozva – jogszabályváltozás nélkül – kidolgozott új bevallási forma a magánszemélyek jelentős részének olyan lehetősé-

get kínál, amellyel nagymértékben csökkenthetik az adóbevallás kitöltésére fordított időt. Így a magánszemélyek egyszerű formában, megtartva az eredeti bevallás felépítését, sorainak számozását, áttekinthetően kapták kézhez a részükre szükséges lapokat. Az egyszerűsítés volumenét jelzi, hogy míg a teljes tartalmú '53-as bevallás sorainak száma 560, addig a csökkentett tartalmú bevallás mindössze 149 sort tartalmaz. Ezzel a terjedelemmel és tartalommal az új űrlap átmenetet képez a teljes adattartalmú szja-bevallás és a 2011. adóévről 2012-ben benyújtható, „sörözlátétként” aposztrofált adónyilatkozat között.

A hivatal azon magánszemélyek (909 ezer fő) részére, akik az előző évi bevallásuk alapján a csökkentett adattartalmú bevallás érintettjei lehettek, csökken-

tett adattartalmú 1053-as szja-bevallást küldött.

Az új szempontoknak megfelelő adózói csoportok számára rendelkezésre bocsátott bevallási egységcsomagok előállítási, postázási költségei tekintetében az előző évi ráfordításhoz képest összességében közel 577 millió forint megtakarítás keletkezett, egyúttal mintegy 33 millió oldalnyi papírral kevesebb fogyott.

Az előző évek tapasztalatai alapján, miszerint az egységcsomagokban kiküldött készpénz-átutalási megbízásoknak csak mintegy 10 százaléka került felhasználásra, a 2011. januárban postázott egységcsomagok csekket már nem tartalmaztak.

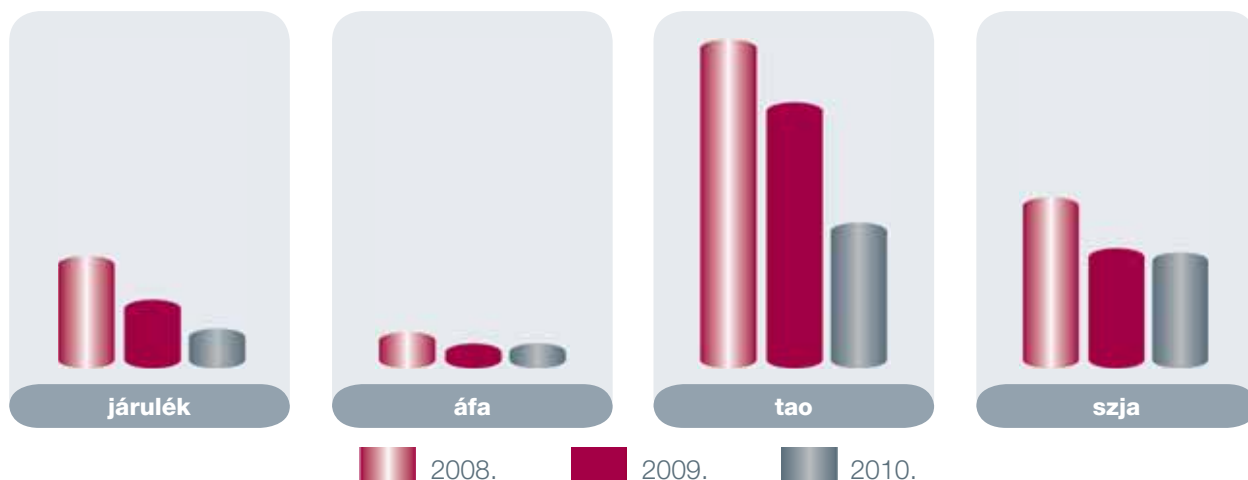
Az előző évhez képest a hivatal 200 ezerrel kevesebb egységcsomagot küldött ki az adózók ré-

szére, és 143 ezer egységcsomaggal kevesebbet helyezett ki az ügyfélszolgálatokra.

További jelentős megtakarítás várható a kivonatolt nyomtatás bevezetésével. Ezzel a technikai újítással az adózók számára megteremtődött az a lehetőség, hogy – amennyiben ezt a nyomtatási formát választják – csak az adattartalommal feltöltött sorokat (oldalakat) nyomtathassák ki. Ez lényegesen kevesebb

BEVALLÁSOK FELDOLGOZÁSÁNAK ÖSSZEHASONLÍTÁSA NAPOKBAN KIFEJEZVE
(folyószámlára könyveléssel, illetőleg kiutalás előtti ellenőrzéssel bezárólag)

	Járulék	áfa	tao	szja
2008.	7,2	1,45	23,8	11,7
2009.	4,0	0,7	19,1	8,0
2010.	2,0	0,7	10,0	7,9

papír- és nyomtatófesték felhasználását jelenti az adózók számára. Tapasztalatok szerint nagyon népszerű lett ez a módszer, sokan élnek a lehetőséggel.

A 2009-es adóévre vonatkozóan kiküldött egyszerűsített bevallási ajánlatok alapján beérkezett (0953E) bevallások száma 86,2 ezerrel elmaradt az előző évi mennyiségtől. A csökkenést alapvetően az eredményezte, hogy a visszaigénylő pozícióban lévő magánszemélyek e bevallási konstrukció alkalmazása során – jogszabályból következően – később jutnak hozzá a visszatérítés összegéhez, mint azok az adózók, akik a normál ('53-as) bevallást nyújtották be. Ebből adódóan az egyszerűsített bevallás lehetőségét választó adózói kör átrendeződött, jellemzően nem élnek ezzel az opcióval az adót visszaigénylők.

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló törvény módosítása következtében 2010. január 1-jétől megszűnt a foglalkoztatók (ideértve az úgynevezett önfoglalkoztatókat is) Nyugdíjbiztosítási Egyéni Nyilvántartó (NYENYI) lapon teljesítendő adatszolgáltatási kötelezettsége. A hatályos rendelkezések alapján a 2010. évre vonatkozó nyugdíjjogosultsághoz, nyugdíj-megállapításhoz szükséges adatokat – az év közben nyugdíjba vonuló magánszemélyek nyugdíjigényei elbírálásához szükséges adatok kivételével – kizárólag az állami adóhatóság mint elsődleges adatforrás biztosítja.

A foglalkoztatók által az adózás rendjéről szóló törvényben meghatározott részletességgel bevallott – nyugdíjjogosultsághoz, nyugdíj-megállapításhoz

szükséges – magánszemélyenként összesített adatokat a hivatal a tárgyévet követő év augusztus 31. napjáig elektronikus úton adja át a nyugdíj-megállapításért felelős Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóságnak.

Az adatátadás tételesen, a hibátlan, feldolgozott bevallási adatok jogszabály szerinti továbbításával valósul meg.

Az adatszolgáltatás forrásául a havonta beérkezett közel 400 ezer foglalkoztatói járulékbevallásban szereplő 4,5 millió magán-

személy járulékadatai szolgálnak. A havi gyakoriságú adó- és járulékbevallások adatai a bér- és járulék-számfejtés elvei alapján kerülnek összeállításra, ennek megfelelően a foglalkoztatók és magánszemélyek valós befizetési kötelezettségeit tartalmazzák. A bevallásban szerepeltetett kötelezettségek alapja elsődlegesen a foglalkoztatott (biztosított magánszemély) részére kifizetett jövedelem, amelynek valóságtartalma az utólagos ellenőrzések során is felülvizsgálatra kerülhet. A foglalkoztatók (egyéni vállalkozók, mezőgazdasági őstermelők) által benyújtott bevallások adatait az állami adóhatóság szabványos, auditált, a törvényi előírások és a feladatellátáshoz szükséges elvek szerint strukturált Adattárház-rendszerben tartja nyilván, amelyben az adatok tárolásának célhoz kötöttsége szabályszerű. E rendszer keretein belül került kialakításra 2010. január 1-jétől egy új, az adó- és járulékbevallásokból származó adatok összeállításának és átadásának feltételeit biztosító egyéni nyilvántartó rendszer, amely a mindenkor hatályos törvényi előírásoknak megfelelően, magánszemélyenkénti bontásban, a foglalkoztatók (munkáltatók, kifizetők) feltüntetésével a jogviszonyadatokat magánszemélyekhez rendeltlen tartja nyilván. A hivatal 2010. év folyamán az e rendszerből előállított adatok átadásával teljesítette jogszabályban előírt adatszolgáltatási kötelezettségét.

ELLENŐRZÉSI TEVÉKENYSÉG

A hivatal ellenőrzési tevékenysége a kiadott és az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény szabályozása szerint nyilvánosságra hozott irányelvben megfogalmazott céloknak megfelelően alakult. Az ellenőrzés legfontosabb feladata 2010. évben az adóelkerülés különböző formáival szembeni fellépés, az adóbevételi szempontból kiemelt kockázatot jelentő gazdasági folyamatok, magatartási formák feltárása volt.

Az ellenőrzési folyamat korszerűsítésének idején legfontosabb eredménye a RADAR-rendszer informatikai fejlesztése, az Adattárházban a döntéstámogatást, a kockázatelemzést és az ellenőrzésre való kiválasztást segítő adatpiacok, valamint az arra épülő lekérdezési lehetőségek bővítése, továbbá az adó- és vámhatóság közötti adatátadások korszerűsítése volt. A különféle kiválasztási technikák közül a Rugalmas

Adóellenőrzési Döntéstámogató és Adatbányászati

Rendszer, az úgynevezett RADAR üzembe állításával a központi elemzési, modellezési igények kiszolgálása mellett a (fő)

igazgatóságok kezébe hatékony döntéstámogató és integrált kiválasztó eszközt sikerült adni. A rendszer elemi adatainak szabad összekapcsolása révén kapott információk segíteni tudnak az ellenőrzések tervezése, a revizori kapacitás elosztása terén is. A rendszerben együttesen találhatóak meg az adózókra és az ellenőrzésekre vonatkozó adatok. Ezekből előállítható egy úgynevezett „adózói dosszié”, amely egy-egy adózó elévülési időn belüli adatainak és kockázati mutatóinak idősoráról nyújt koncentrált, grafikonokkal szemléletessé tett képet.

A hatékony kockázatelemzésnek köszönhetően a revizori kapacitás nem aprózódott el, így kevesebb, de eredményesebb vizsgálat befejezésére került sor. A befejezett 266,3 ezer ellenőrzés alig valamivel kevesebb (94,9 százalék) az előző évinél (280,6 ezer), a meghíúsult ellenőrzések száma (15,7 ezer) is a korábbi évekhez hasonlóan alakult. Az utólagos ellenőrzések száma 77,4 ezerre (3,8 százalékkal) emelkedett, ami az átalakuló, megszűnő vállalkozásoknál végzett, és a kiutalás előtti szja-ellenőrzések növekedéséből fakadt.

Az év során befejeződött még 187,4 ezer adatgyűjtés, valamint egyes adókötelezettségek teljesítésére irányuló ellenőrzés is. A revizori kapacitás felhasználása a tervezett szerint, a vizsgálatok típusával és számával arányosan alakult.

A befejezett ellenőrzések megállapításai emelkedtek az előző évhez képest. A nettó adókülönbözlet meghaladta a 476 milliárd, a jogerőssé vált adókülönbözlet pedig a 418 milliárd forintot. Az egymilliárd forint feletti megállapításokból (összesen 88 milliárd forint) év végéig 52,6 milliárd forint emelkedett jogerőre. A korábbi évekhez hasonlóan a megállapítások legnagyobb része (85 százalék) áfa adónemben realizálódott. Az év során kivetett szankciók összege (337,6 milliárd forint) növekedett, ennek 58 százaléka volt adóbírság, 39 százaléka

késedelmi pótlék, 3 százaléka mulasztási bírság. Az átlagos bírság szint 47,7 százalékra emelkedett a megelőző évhez képest (46,4 százalék).

2010. évben az ellenőrzési szakterület 5519 adóellenőrzést végzett a szándékos adóelkerülő adózók érdekeltségi körébe tartozó adózóknál. Az ezen ellenőrzések során tett megállapítások a 2010. évben feltárt összes nettó adókülönbözet 44 százalékát teszik ki. Ezen adózoói körnél végzett vizsgálatok 79 százaléka megállapítással zárult (154 milliárd forint), ami átlagosan 28 millió forint nettó adókülönbözetet eredményezett.

A korábbi időszakok gyakorlatát folytatva, az igazgatóságok kiemelt figyelmet fordítottak az általános forgalmi adó vizsgálatára mind az utólagos, mind a pénzösszeg kiutalása előtti ellenőrzéseik kapcsán. A beszámolóval érintett időszakban az igazgatóságok 14 829 utólagos és 4619 kiutalás előtti adóellenőrzést végeztek, amelynek eredményeként összesen mintegy 270 milliárd forint nettó adókülönbözet megállapítására került sor.

Az ellenőrzések elsősorban a közösségi kereskedelem dokumentálását, valós voltát, illetve a fordított adózás hatálya alá eső ügyletek szabályszerűségét vizsgálták, miközben egyre újabb és újabb adóelkerülési technikákra derült fény.

Az adóminimalizáló (4881 adóellenőrzés, 147,6 milliárd forint nettó adókülönbözet), a láncolatos ügyletet bonyolító (412 adóellenőrzés, 41 milliárd forint nettó adókülönbözet), illetve a közösség más tagállamának adózójával kereskedelmi tevékenységet folytató adóalanyok vizsgálatai (1085 adóellenőrzés, 63,5 milliárd forint nettó adókülönbözet) rendszerint elhúzódtak a gyakori, de szükségszerű kapcsolódó vizsgálatok és az esetleges nemzetközi megkeresések miatt.

További tapasztalat, hogy a cégtörvény liberalizációjának hatására jellemzővé vált a szándékos tartozásfelhalmozás céljából létrehozott cégek ala-

pítása. Ezek a társaságok rövid ideig működnek, jelentős – behajthatatlan – tartozást halmoznak fel, és általában elérhetetlenek. A vizsgálati tapasztalatok szerint az adóminimalizálás jelensége a gépjármű-kereskedelemhez és az őrző-védő, építőipari és munkaerő-kölcsönzési tevékenységekhez kapcsolódott leggyakrabban.

Az idei évben is nagyszámú ellenőrzést folytattak az igazgatóságok a számlázási láncolatokon és a külföldre való értékesítésen keresztül jogosulatlan adó-visszaigénylés és adóelkerülés miatt. A vizsgálatok továbbra is a „klasszikusnak” mondható csálási modellek meglétét igazolták. Kiemelt hangsúlyt kapott a gabonaértékesítés, a számítástechnikai és mobiltelefon-alkatrészek adásvétele, szállítmányozás, építőipari, őrző-védő tevékenység, valamint élelmiszer-kereskedelem. Ezekon kívül újszerű területként jelent meg a karusszelcsalásoknál az interneten, elektronikusan történő értékesítésnek az a fajtája, ahol a tranzakció gyorsan lezajlik, és tényleges ár nem jelenik meg (például internetes reklámfelület értékesítése, szén-dioxid-kvótával kapcsolatos kereskedelem). Ugyanakkor egyre több esetben fordult elő, hogy szolgáltatási tevékenységhez kapcsolódtak a körbeszámlázásos ügyletek.

Az áfatörvény fordított adózással kapcsolatos vizsgálatai (152 adóellenőrzés, 1,1 milliárd forint nettó adókülönbözet) során továbbra is gondot okozott az építésiengedély-köteles szolgáltatás szabályainak helyes alkalmazása, például az időbeli elhatárolásnál vagy több szolgáltatás nyújtása esetén a főszolgáltatás és az ahhoz kapcsolódó járulékos szolgáltatások adójogi megítélése, továbbá az építőipari gépek kezelőszeméllyel való kölcsönzése területén.

A befejezett vagyongyarapodási vizsgálatok száma (1864) és a ráfordított kapacitás is jelentősen visszaesett, de a feltárt adókülönbözet alig tért el a tavalyitól, ami a vizsgálatok eredményességének ja-

vulását jelzi. Az átlagos feltárás 12,1 millió forintra (az előző évi harmadával) emelkedett.

A gazdasági válság eredményességre gyakorolt negatív hatása egyértelműen kimutatható a jövedelem- (nyereség-) minimum alatt vallók ellenőrzései tükrében is, ami elsősorban a piaci lehetőségek beszűkülésével, az árbevételek visszaesésével magyarázható. A 2846 befejezett, egyes adókötelezettségek teljesítésére irányuló vizsgálatok 88 százaléknál nem volt szükség a bevallások utólagos ellenőrzésére.

A 2010. évi ellenőrzési irányelv egyik kiemelt feladata a járulékfizetői réteg szélesítése (teljessé tétele), a feketefoglalkoztatás csökkentése és a járulékfizetés szabályszerűségének ellenőrzése volt. Az adóhivatal már két éve folytatja azon biztosítottak kiszűrését, akik az OEP nyilvántartása szerint az egészségügyi szolgáltatást jogosulatlanul veszik/vették igénybe – elsődlegesen az egyes adókötelezettségek teljesítésére irányuló ellenőrzések keretében. A vizsgálatok ideje alatt az adózók egy része visszamenőleg pótolta bejelentési kötelezettségét, így bevallások utó-

lagos ellenőrzésére csak néhány esetben került sor. Az év során végzett, összesen 92 ezer társadalombiztosítási alapokat érintő ellenőrzésből 49 ezer járulékellenőrzés, illetve további 43 ezer adatgyűjtés, illetve egyes adókötelezettségek ellenőrzése fejeződött be. A vizsgálatok során összesen 11,2 milliárd forint nettó járulék- és egészségügyihozzájárulás-különbözet került megállapításra.

Az egyszerűsített foglalkoztatás 2010. augusztus 1-jei változtatásának köszönhetően a munkaszerződéssel való foglalkoztatás sokkal dominánsabb foglalkoztatási forma lett szinte az összes vizsgált szektorban, mivel az adózók az egyszerűsített foglalkoztatással járó adminisztráció helyett inkább a hagyományos munkaviszony alapján való foglalkoztatást választják, vállalva ezzel a megnövekedett járulékterheket is.

A társhatósági együttműködés a szokásos magas szintű szervezettséggel és a megállapodások szerint folyt. A két hatóság közös és egyidejű utólagos, valamint akciójellegű ellenőrzéseket végzett.

Utólagos ellenőrzésekre többnyire a más tagállamban végzett, de magyarországi termékértékesítési helyű szabad forgalomba helyezéssel, jellemzően láncolatlan ügyekben, a mezőgazdaságigazolaj-felhasználók visszatérítési igényeivel, a környezetvédelmi és jövedéki adóval érintett vállalkozásoknál, valamint a kompenzációs felárral kapcsolatos szarvasmarha-felvásárlások területén került sor.

A „nyolchatósági együttműködés” keretében a központi szervezésű akciókban mintegy 17,4 ezer vizsgálat fejeződött be, elsősorban bizonylatolási kötelezettség betartása, az alkalmazottak szabályszerű

foglalkoztatása, a forgalmazott áruk beszerzési dokumentumai vonatkozásában. A vizsgálatok 15,2 százaléka megállapítással zárult, a kiszabott mulasztási bírság 404 millió forint volt, valamint további intézkedésként 559 üzlet lezárására és 61 vállalkozás tevékenységének felfüggesztésére került sor. A központi szervezésű akciókon felül az igazgatóságok helyi szintű, 1-3 társhatóság bevonásával történő ellenőrzéseket is szerveztek.

Az adóhatóság 2517 külföldi információkérést indított, amelyek leggyakrabban Németországba és Szlovákiába irányultak. Az EU tagállamaiból összesen 1849 megkeresés érkezett, amelyek legtöbbjét Szlovákia, Románia és Csehország kezdeményezte. 2010. évben Magyarország részvételével 7 multilaterális ellenőrzés indult, amelyből hármat az adóhatóság kezdeményezett. A 2010. év során lezárt, 10 ellenőrzés eredményeként a Magyarországon tett megállapítások együttes összege meghaladta a 30,6 millió EUR-t.

Az állami adóhatóság október 1-jétől háromszintű szervezetként működik, megőrizve a regionális szerveződés előnyeit és a működőképesség folyamatosságát. A Központi Hivatal és a regionális főigazgatóságok mellett erős jogosítványokkal bíró megyei igazgatóságok jöttek létre, hogy a hatósági tevékenység és a jogorvoslati fórumrendszer jól elkülönüljön és átláthatóvá váljon. A 2010. évi szervezeti átalakítás mellett az ellenőrzés illetékességi szabályai is változtak, valamint az év közben hatályba lépő jogszabálymódosításokhoz kapcsolódó feladatok végrehajtása jelentős terhet jelentett az ellenőrzési szakterület számára.

ELLENŐRZÉSI EREDMÉNYEK

Megnevezés	2009. (milliárd Ft)	2010. (milliárd Ft)	2010./2009. (%)
Megállapított adókülönbözet			
adózó terhére	463,8	493,6	106,4
adózó javára	20,6	17,6	85,4
nettó	443,2	476,0	107,4
Jogerős adókülönbözet			
adózó terhére	404,6	430,0	106,3
adózó javára	8,7	11,9	136,0
nettó	395,8	418,2	105,6
Ellenőrzés során megállapított jogkövetkezmények (szankció)	311,2	337,7	108,5
ebből: kiszabott adóbírság	179,5	192,5	107,2
kivetett mulasztási bírság	8,5	10,0	117,7
kiszabott késedelmi pótlék	123,2	135,2	109,7
Adóbírságszint (%)	46,4	47,7	102,8
Jogerős ellenőrzési szankció	296,8	324,1	109,2
ebből: kiszabott adóbírság	173,7	183,8	105,8
kivetett mulasztási bírság	8,3	9,4	112,5
kiszabott késedelmi pótlék	114,7	130,9	114,1
Jogerős adóbírságszint (%)	46,7	47,4	101,5

HÁTRALÉKBEHAJTÁS

A hátralékok elaprózódásával és a beszedhetetlen hátralékok arányának növekedésével 2010-ben tovább folytatódott a hátralékállomány összetételének kedvezőtlen változása, amelyet jelentősen befolyásolt a pénzügyi és gazdasági válság is. A tapasztalatok szerint a folyamatosan növekvő számú adóstól nagyságrendekkel kevesebb összeg szedhető be, a befizetett összegek csökkentek, a vagyontalan adózók száma pedig emelkedett. A gazdasági válság adóbehajtást érintő negatív hatásai miatt nemcsak a potenciálisan végrehajtható tartozás mértéke csökkent, hanem a fizetési képesség, illetve hajlandóság is visszaesett, ami kedvezőtlenül hatott az eredményesen alkalmazható végrehajtási cselekményekre.

Az adózási hátralékok 2010. év végi állománya az előző évhez képest 16,1 százalékkal nőtt. Ezen belül a működő adózók tartozásállománya nem változott, viszont jelentősen, 22,9 százalékkal nőtt a nem működő adózók hátraléka, elsősorban a felszámolás alatt lévő vállalkozások miatt. A teljes hátralékállomány 74 százaléka nem beszedhető, megtérülésére nincs reális esély. Ez az arány egy évvel ezelőtt még 70 százalék volt.

VÉGREHAJTÁS

Az ügyfelek tájékozódását továbbra is segítik az APEH honlapján közzétett adatbázisok, amelyekből hetente átlagosan 150 ezer végrehajtási eljárás alatt álló adózó adatai voltak megismerhetőek, illetve a 180 napon keresztül jelentős adóhátralékkal rendelkező adózók adatainak adatbázisa összesen 5219 adózó adatait tartalmazta, akik összesen 1095,4 milliárd forint tartozást halmoztak fel, jellemzően felszámolással érintett cégeket érintően.

Az igazgatóságok 2010-ben 734,5 ezer folyószámla-egyeztetést végeztek, ami 10,8 százalékkal

haladja meg a 2009. év végi adatot. A kibocsátott fizetési felszólítások, illetve felhívások száma az egy évvel ezelőttihez képest némileg kevesebb, és 195,4 milliárd forint tartozást érintett.

Az adóhivatal 2010. év. során 681 ezer végrehajtási ügyet indított 787 milliárd forint behajtása érdekében. Az indított ügyekben foganatosított végrehajtási cselekmények értékösszege 2067 milliárd forint volt.

Az igazgatóságok 1962 milliárd forint tartozásra bocsátottak ki hatósági átutalási megbízást (inkasszó), amely bár 8,2 százalékkal kevesebb, mint egy évvel korábban, a megtérülési arány azonban a korábbi 7,5 százalékról 8,3 százalékra nőtt. A hatósági átutalási megbízás továbbra is a legeredményesebb végrehajtási cselekmény, amelyből december végéig 163 milliárd forint bevétel származott.

A hatósági átutalási megbízások és a végrehajtási átvezetések száma számottevően növekedett az adminisztratív végrehajtási cselekmények közül, 12,1 százalékkal, illetve 74,5 százalékkal. A lefoglalt gépkocsik számában bekövetkező 8 százalékos csökkenés az adósoknál feltárható végrehajtható vagyon csökkenésére vezethető vissza, míg a jövedelemletiltások számában végbemenő 7,8 százalékos csökkenés a magánszemélyek jövedelmi helyzetének romlására (például foglalkoztatás-csökkenés) enged következtetni.

Az Elektronikus Árverési Felületen 2010-ben a meghirdetett 7767 árverésből 5445 ingó- és 1794 ingatlanárverés fejeződött be. A sikeres árverések aránya az ingóárveréseknél 39,6 százalék, az ingatlanárveréseknél 16,6 százalék. A licitálók által ajánlott összes vételár 1,4 milliárd forint, ami a vagyontárgyak becsértékének 75 százaléka. A korábbi évhez képest a megtérülési arány mind az ingó-, mind az ingatlanárveréseknél javult. A sikeres árverések számát tekintve jelentős a növekedés – 40,6 százalék – 2009. év végéhez képest.

ELEKTRONIKUS ÁRVERÉSEK (INGÓ ÉS INGATLAN) ALAKULÁSA 2009–2010. ÉVBEN

	2009. év	2010. év	2010.év/ 2009. év
Meghirdetett árverések száma	6 069	7 767	128,0%
Befejezett árverés (sikeres, sikertelen, egyéb okból)	5 560	7 239	130,2%
ebből: sikeres árverés	1 676	2 357	140,6%
sikertelen árverés	2 858	4 440	155,4%
Az árveréseken értékesített vagyon becsértéke (millió Ft)	1 697,0	1 906,9	112,4%
Az árveréseken értékesített vagyon vételára (millió Ft)	1 208,8	1 432,4	118,5%
Eredményesség (vételár/becsérték)	71,2%	75,1%	105,5%

2010. december végéig 1846 ügyátadással, 51 százalékkal kevesebb ügy került át az önálló bírósági végrehajtókhoz az előző évhez képest. Az átadott ügyek 56 százalékkal kisebb összegű hátralé-

kot tartalmaztak. A bírósági végrehajtók által behajtott 29 millió forint bevétel nagy része, 28 millió forint az APEH részére folyt be, amely 1,2 százaléka a végrehajtásra átadott összegnek.

BEHAJTÁSI INTÉZKEDÉSEK SZÁMÁNAK ALAKULÁSA 2009–2010. ÉVBEN

Megnevezés	2009. év	2010. év	2010.év/ 2009. év
Végrehajtás			
Indított ügyek	602 587	680 520	112,9%
Folyamatban lévő ügyek (év végén)	278 252	295 012	106,0%
Külső megkeresésre folytatott eljárások	103 575	109 899	106,1%
Felszámolás			
Kezdeményezett eljárások	6 420	5 424	84,5%
Indult eljárások	13 429	15 658	116,6%
Befejezett eljárások	9 908	10 928	110,3%
Folyamatban lévő eljárások (év végén)	25 509	30 239	118,5%
Végelszámolás			
Indult eljárások	11 662	13 085	112,2%
Befejezett eljárások	8 077	10 620	131,5%
Folyamatban lévő eljárások (év végén)	19 012	21 746	114,4%

FELSZÁMOLÁS

A bíróságok által elrendelt felszámolások száma az elmúlt három évben folyamatosan nőtt, míg az adó-

hatóság által kezdeményezett felszámolások száma csökkent. Az érintett vállalkozások hátralékállománya 1145 milliárd forintot tesz ki. 2010-ben 15,5 százalékkal kevesebb, 5424 felszámolási eljárást kezde-

ményezett az adóhatóság, ami 18,5 százalékkal kevesebb adótartozást érintett. Minden korábbinál több – 15 658 – bíróságok általi felszámolás elrendelésére került sor a 2010-es évben, az APEH az ügyek kisebb részét, 40,6 százalékát indítványozta. Az ügyszámot tekintve 16,6 százalékos, a felszámolóknak bejelentett hitelezői igény pedig 7,7 százalékos növekedést mutat.

Évkezdettől 22 205 tevékenység- és felszámolási záró bevallás ellenőrzését végezték el a revizorok, így a követelések összesen 246,8 milliárd forinttal növekedtek. Az elvégzett ellenőrzések száma és a megállapított összeg is meghaladja az előző évi szintet, az előbbi 21,6 százalékkal, míg az utóbbi 24,2 százalékkal. Összesen 1,9 milliárd forint folyt be ebben az évben a felszámolásokból, amely 16,7 százalékkal marad el a 2009-es évitől.

A befejezett felszámolások száma 11 ezerre nőtt, ami 10,3 százalékos növekedést jelent. Az ügyek többsége egyszerűsített eljárással zárult. 2010. decemberben 30,2 ezer folyamatban lévő felszámolást tartott az adóhatóság nyilván, az összes kintlévőség 1145,1 milliárd forint. Az ügyszám 18,4, a követelés összege pedig 34,5 százalékkal múlja felül a 2009. decemberi szintet.

VÉGELSZÁMOLÁS

2010. év végéig 13,1 ezer cég határozta el jogutód nélküli megszűnését, az ügyszám 12,2 százalékkal haladja meg az előző év végi értéket. Amíg 2009. év végén a 8 ezer befejezett végelszámolási eljárás 43 százaléka fordult felszámolásba, 2010-ben a mintegy 11 ezer befejezett ügy 55 százaléka. A revizorok 9889, az előző évvel közel azonos számú záró ellenőrzést végeztek el. Azonban a tartósan magas ügyszám miatt az ellenőrzésre jutó idő és az ellenőrzés alá vont időszak is rövidebb lett.

CSŐDELJÁRÁS

A csődeljárásokat érintő, 2009 szeptemberétől hatályos jogszabályváltozás következtében számottevően gyarapodtak a csődügyek. A csődtörvény módosítása megnövelte a csődeljárások iránti érdeklődést, ugyanakkor az eljárások többsége sikertelen, az ügyek háromnegyede egyezség nélkül zárul.

December végéig 131 gazdálkodó szervezet fizetési haladékaról döntött a bíróság. Év végéig 28 csődegyezség született a csődtárgyalások során, és 2010. december végén 54 csődtárgyalás volt folyamatban.

FIZETÉSI KEDVEZMÉNYEK

Az adózók – a 2009. évről áthúzódó ügyekkel együtt – 227 ezer fizetési kedvezményre irányuló kérelmet nyújtottak be az adóhatósághoz, amely 291 milliárd forint tartozást érint. (Az adózók 3316 kérelmet nyújtottak be elektronikus formában, melyből 570-et magánszemélyek és egyéni vállalkozók, 2746-ot pedig gazdálkodó és egyéb szervezetek.) Mind a kérelmek számát, mind pedig a kérelmezett összeget tekintve jelentős csökkenésről beszélhetünk 2009. év végéhez viszonyítva. (Az előbbi 19, míg az utóbbi 14 százalékkal esett vissza.)

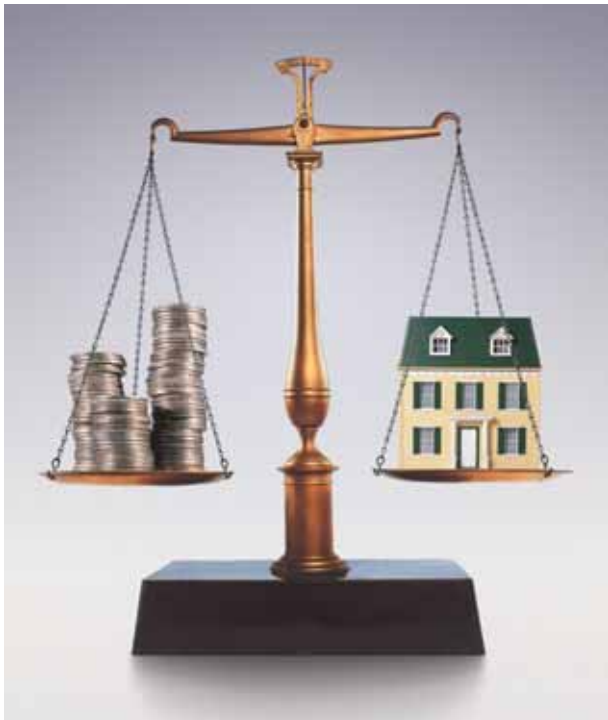
A fizetési könnyítési kérelmek száma is lényegesen, 32 százalékkal csökkent, a mérséklésre irányuló kérelmek száma közel 21 százalékkal.

A kérelemdarabszámok előzőkből következő változása visszavezethető az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 133/A. szakaszában biztosított automatikus részletfizetési kedvezmény igénybevételére, másrészt az áthúzódó kérelmek számának csökkenésére. Ezen év során az elkészített 203 ezer elsőfokú határozatból közel 167 ezer vált jogerőssé.

HATÓSÁGI ÉS JOGI ÜGYEK

HATÁROZATOK, FELLEBBEZÉSEK ÉS JOGORVOSLATOK

2010. évben 2,6 millió, a 2009. évinél mintegy 6 százalékkal kevesebb elsőfokú határozatot/végzést adott ki az adóhatóság, ezen belül az illetékügyi területen 23 százalékkal kevesebb elsőfokú határozat született. 14 447 esetben – legtöbb esetben az ellenőrzési határozatok ellen – éltek rendes jogorvoslattal az elsőfokú adóhatóság döntései ellen, amely az előző évihez viszonyítva 9 százalékos csökkenést mutat. A jogorvoslati eljárások során a másodfokú adóhatóság mintegy 20 százalékban találta részben vagy egészében megalapozottnak az adózót ért jogsérelmet, ez az arány azonban az illetékügyi határozatok elleni jogorvoslatok esetében közel 35 százalékos. Mindezek alapján a másodfokú adóhatóság közel 80 százalékban az elsőfokú adóhatóság döntését hagyta helyben.

A rendkívüli jogorvoslati kérelmek száma a 2009. évihez képest 8 százalékkal emelkedett. Az adatok alapján egyértelműen megállapítható, hogy az elsőfokú határozatok elleni rendkívüli jogorvoslatok száma 2007. évtől kezdve évről évre növekedést mutat. A másodfokú adóhatóság 2010. évben 2047 felügyeleti intézkedés iránti kérelmet bírált el, közel 8 százalékkal többet, mint az előző év során. A felettes adóhatóság a döntések közel 85 százalékában mellőzte a felügyeleti intézkedést. Az adóhatóság elnöke 2010-ben összesen 774 felügyeleti intézkedés iránti kérelem tárgyában hozott döntést, amelyek 82 százalékában mellőzte a felügyeleti intézkedést.

2010. évben az előző évinél valamivel kevesebb, 2455 új közigazgatási per indult a másodfokú határozat bírósági felülvizsgálata iránt, amelyek együttes pertárgyértéke 52,6 milliárd forint. A másodfokú döntések ellen legtöbb esetben az ellenőrzési szakterületen nyújtottak be keresetet, ezt követi az illeték szakterület. A közigazgatási bíróság az év során az általa felülvizsgált 1852 alperesi határozatból 1360 esetben utasította el a felperes keresetét, ami azt mutatja, hogy a közigazgatási bíróság az előző évhez hasonlóan megközelítőleg 73 százalékos arányban hagyta helyben az adóhatóság alperesi határozatait. A közigazgatási bíróság az adóhatóság javára 146 millió forint perköltséget állapított meg, míg az elmarasztaló döntések kapcsán 83 millió forint perköltség megfizetésére kötelezte az adóhatóságot.

A Legfelsőbb Bíróság előtt a tárgyidőszakban 511 esetben indult felülvizsgálati eljárás, melyből 369 esetben a felperes, 142 esetben pedig az alperes hatóság kezdeményezte a megyei/fővárosi bíróság ítéletének felülvizsgálatát. Ennek kapcsán a Legfelsőbb Bíróság az esetek 74 százalékában hagyta helyben a megyei/fővárosi bíróságok ítéletét, amellyel összefüggésben az adóhatóság javára 35,8 millió forint perköltséget állapított meg, míg az elmarasztaló

döntéseiben 9,7 millió forint perköltség megfizetésére kötelezte az adóhatóságot.

Közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése címén az adóhatóság ellen a tárgyidőszakban 13 per indult, amelynek együttes pertárgyértéke 15 ezer milliárd 360,5 millió forint, amelyből egyetlen magánszemély az általa indított eljárásban 15 ezer milliárd forint összegű kárigénnyel élt az adóhatósággal szemben. Az elmúlt év során folyamatban lévő 45 perből december végére 19 fejeződött be jogerősen, 9 esetben az adóhatóság pernyertességét eredményező ítélettel, 10 eljárásban pedig permegszüntetéssel. Egyéb jogcímen 10 per indult, és az előző időszakra áthúzó perekkel együtt összesen 37 perből a tárgyidőszak során 12 fejeződött be jogerősen, 7 esetben az adóhatóság pernyertességét eredményező ítélettel, míg 5 eljárásban permegszüntetéssel.

A beszámolási időszakban kiadott elnöki intézkedések száma 6 százalékkal haladja meg a 2009. évit, és a megoszlása is változott. A 2010. január 1. után indult szerencsejáték-felügyeleti ügyekben megszűnt az adóhatóság elnökének a másodfokú hatósági jogköre. A jogorvoslati szabályok változása miatt csökkent a szerencsejáték-felügyeleti ügyek aránya, ennél azonban nagyobb mértékben nőtt a felügyeleti intézkedés iránti kérelem és végrehajtási kifogás tárgyában hozott elnöki döntések száma. Az adózók továbbra is

jellemzően az áfaellenőrzések és a vagyonosodási vizsgálatok során hozott határozatokat sérel-

mezik. Az állami adóhatóság elnöke a beszámolási időszakban 774 felügyeleti intézkedés iránti kérelmet bírált el. A végrehajtási kifogások tárgyában hozott döntések ellen benyújtott fellebbezések száma 13 százalékos növekedést mutat.

A beszámolási időszak során az ellenőrzési határidő meghosszabbítását összesen 5713 esetben kérték az eljáró szervezeti egységek, amely az előző időszakhoz képest 22 százalékos csökkenést mutat. Az ellenőrzési határidő a kérelem alapján túlnyomórészt (99 százalékosan) meghosszabbításra került. A kérelmek elbírálása 5635 esetben a másodfokú adóhatósági, míg 78 esetben elnöki jogkörbe tartozott.

2010. évre két központilag előírt törvényességi vizsgálat lefolytatására került sor: egyik a fizetési kedvezmény (fizetési halasztás, részletfizetés, adómérséklés) engedélyezésére irányuló kérelmek elbírálása, a másik a számla-, nyugtaadási kötelezettség elmulasztása, a be nem jelentett alkalmazott foglalkoztatása, illetve az igazolatlan eredetű áru forgalmazása miatti mulasztási bírság és intézkedések alkalmazása tárgyában. Ennek kapcsán a törvényességi felügyeleti szerv az egyedi ügyekben intézkedést rendelt el, továbbá jelzéssel élt.

Az előző évhez képest valamelyest csökkent az ombudsmani megkeresések száma, 2010. évben 37 megkeresés történt. A 2009. évről áthúzódó 22 megkeresés 2010. első félévében lezárásra került. A beszámolási időszakban indult ügyekben az adóhatóság 31 esetben adott érdemi választ, ezek közül 2 esetben az országgyűlési biztos jelentést készített, amellyel az adóhatóság nem értett egyet, ezért felterjesztette azt a Nemzetgazdasági Minisztériumhoz.

2010. évben az állami adóhatósághoz összesen 23 626 közérdekű bejelentés érkezett. Az országos átlagot tekintve a közérdekű bejelentések

57 százaléka névtelenül érkezett. Az állampolgárok 2010. december 31-ig 4800 alkalommal választották a bejelentések, panaszok benyújtásának e-mailles formáját. Tárgyukat tekintve továbbra is domináns helyen állnak a számla- és nyugtaadási kötelezettség elmulasztásával kapcsolatos bejelentések, második legnagyobb számban a bejelentés nélküli foglalkoztatással kapcsolatos közérdekű bejelentések érkeztek, ezt követik a vagyonosodási vizsgálatokra vonatkozó bejelentések, amelyek sok esetben pontos adatokkal, jól használható információkkal szolgálnak az adóhatóság számára.

A beszámolási időszakban az adóhatósághoz 1350 panaszbeadvány érkezett, amelyből az előző időszakra áthúzódó 74 panasszal együtt 1301 kivizsgálása lezárult. A 2010. évben benyújtott panaszbeadványokkal kapcsolatban megállapítható, hogy az alapp probléma legtöbbször továbbra is az adóhatóság késedelmes ügyintézésére volt visszavezethető. Az úgynevezett „típuspanaszok” az adózók széles körét érintő adóhatósági gyakorlatokra, problémás kérdésekre mutatnak rá. Jelentős szám-

ban érkezett panasz az szja-bevallások alapján járó adó-visszatérítés késedelmes kiutalása tárgyában, az adókártyagyártás technikai problémájával kapcsolatosan, de továbbra is jellemző az ellenőrzési, végrehajtási eljárás kifogásolása, valamint az ügyfélszolgálatot kapcsolatos problémák is.

Az üzemeltetett játéktérmekek, pénznyerő automaták és játékhelyek száma a 2009. évi és 2010. első félévi drasztikus mértékű csökkenés után az év további hónapjaiban kisebb mértékben ugyan, de tovább csökkent. Az adóhatóság az előző évhez hasonlóan jellemzően pénznyerő automaták és játéktérmekek üzemeltetésére adott ki engedélyt. A szerencsejáték-szervezés szabályozásának változása után totalizatóri, készpénzes és/vagy versenyrendszerben lebonyolított, pókertípusú kártyajáték már nemcsak játékkaszinóban, hanem kártyateremben is szervezhető. 2010. május 1-jétől a tárgyidőszak végéig összesen 9 kártyaterem-engedély került kiadásra. A szerencsejáték-felügyeleti szakterület a tárgyidőszakban összesen 16 661, az előző évihez képest közel azonos számú ellenőrzést végzett, ezek eredmé-

nyeként hozzávetőlegesen 2000 bírságmegállapítás történt, amelyek során 486,9 millió forint bírság került kiszabásra. A szerencsejáték-felügyeleti tevékenységhez kapcsolódó befizetés 8 százalékkal csökkent, ez az engedélyezési kérelmek 14 százalékos csökkenésével magyarázható.

BÜNTETŐ FELJELENTÉSEK

Az előző évhez képest 5 százalékos növekedést mutat a 2010. év során megtett büntető feljelentések száma. A feljelentésekben szereplő elkövetési érték vonatkozásában a tavalyi évhez képest némi csökkenés tapasztalható. Említést érdemel az elkövetési érték kapcsán, hogy az a 2010. évben jelentősen, közel duplájára növekedett a személyi jövedelemadó és a társasági adó adónemben. Az adóhatóság – az elmúlt évekhez hasonlóan – az esetek túlnyomó részében 2010. évben is adócsalás, csalás és csalás kísérlete, valamint ezekkel halmazatban magánokirat-hamisítás bűncselekmények elkövetésének gyanúja miatt kezdeményezett büntető feljelentést. A feljelentésekben kifejtett történeti tényállások az eddigiekhez hasonlóan zömében fiktív számlák befogadásán és az áfa bevallásokba való beállításán alapultak. A fiktív számlázások körében ez évben is „népszerű területnek” számítottak az építőipari szolgáltatások, a számítástechnikai eszközökkel, ruházati termékekkel, gépjárművekkel folytatott kereskedelem. Az ügyek nagy részében megfigyelhető, hogy a csalás, adócsalás bűncselekmények megvalósításához és leplezéséhez „jól” kiépített, kiterjedt, személyi-gazdasági összefonódásokkal teli, olykor határon túlra nyúló számlázási láncolatokat alakítanak ki az elkövetők. Ezen láncolatok kiépítésének, valamint sok esetben a körbeszámlázásnak a gyanúját is felvető ügyekben gyakran kiemelkedően magas elkövetési értékekkel lehet találkozni.

A fentiekben nevesített bűncselekményeken túl az adóhatóság munkája során észlelt gyakori bűncselekmény volt még 2010. évben: a közokirat-hamisítás, a gazdasági adatszolgáltatási kötelezettség elmulasztása, a számvitel rendjének megsértése, a csődbűncselekmény, valamint a zártörés. Ez utóbbi bűncselekmény miatt megtett büntető feljelentések számában 33 százalékos növekedés figyelhető meg az elmúlt évhez képest.

FELÜLLELLÉNŐRZÉS

Felüellenőrzés elrendelésére 270 esetben került sor. A befejezett 48 költségvetési kapcsolat átfogó és 179 egyes adónemek vizsgálatára irányuló ellenőrzés során az alapvizsgálatok érdemi megváltoztatásának eredményeként összességében 8,4 milliárd forint adókülönbözet került előírásra az adózók terhére és 26 millió forint a javukra. A saját hatáskörben kezdeményezett szakszerűségi és törvényességi vizsgálatok száma 146 volt, melyből 123 vizsgálat fejeződött be, és az ügyek 38 százalékában került sor az alap-

ellenőrzéshez képest eltérő megállapításra. A 2010-ben jogerőssé vált határozatok 5,3 milliárd forint befizetendő adókülönbözetről rendelkeztek, 1,1 milliárd forint adóbírság és 571 millió forint késedelmi pótlék kiszabása mellett. A folyamatban lévő bírósági ügyek száma 35, 2,4 milliárd forintos pertárgyértékkel.

BELSŐ ELLENŐRZÉS

A Központi Hivatal belső ellenőrzése 2010. évben a Belső Kontrollrendszer részeként ellenőrzési munkaterve alapján 6 témában (ebből egyet országosan minden APEH-szervre kiterjedően) összesen 25 szervezeti egységnél végzett vizsgálatot. Ezen túlmenően egy külső és egy belső megkeresés alapján két soron kívüli vizsgálatot kezdett meg.

Az APEH belső ellenőrzése – a Költségvetési Belső Ellenőrzési Főosztály és a területi szervek belső ellenőrzési egységei – által a 2010. évben elvégzett 107 belső vizsgálat megállapításai alapján 81 intézkedési tervben összesen 317 intézkedés került meghatározásra.

IRÁNYÍTÁS, MŰKÖDÉS

A szervezeti átalakulás és a jogszabályi környezet változásai folytán a korábbi években megszokottnál is nagyobb horderejű változásokat kellett végrehajtani az adóhivatalban, amelyek a teljes tevékenységi kört és a szervezet egészét érintették. Mindez jelentős többletmunkával járt, és folyamatos vezetői kontrollt igényelt.

Már az év indítását a jogszabályi változás folytán bekövetkező szervezetistátus-módosulással együtt járó szervezetszabályozási munka előtérbe kerülése határozta meg. A költségvetési szervek jogállásáról szóló – időközben hatályon kívül helyezett –, úgynevezett státustörvény alapján az APEH szervei önálló jogi személyiségüket elvesztették, és mint jogi személyiségű szervezeti egységek működtek tovább.

Az adóhivatal irányító tevékenységét azonban alapvetően az október elsejei, illetve a 2011. január elsejei szervezeti átalakulásra való felkészülés hatá-

rozta meg. A változtatások fontos alapelve volt, hogy az APEH szervezete beilleszthető legyen az átalakuló közigazgatás egészébe, továbbá a vám- és pénzügy-őrséggel megvalósuló integráció után is hatékonyan szolgálja az adózókat és a költségvetési bevételek biztosításához fűződő társadalmi érdekeket.

Az állami adóhatóság október 1-jétől háromszintű szervezetként működik, megőrizve a regionális szerveződés előnyeit és a működőképesség folyamatosságát. A Központi Hivatal és a regionális főigazgatóságok mellett erős jogosítványokkal bíró megyei igazgatóságok jöttek létre annak érdekében, hogy a hatósági tevékenység és a jogorvoslati fórumrendszer jól elkülönüljön és átláthatóvá váljon. Kiemelt szempont volt az is, hogy a változtatások az ügyfelek számára semmilyen hátránnyal ne járjanak, és az APEH személyi állományában meglévő értékek se sérüljenek.

(illetve felügyeleti) hatósági jogkört, másrészt a Központi Hivatal iránymutatása alapján operatív módon irányítja, szakmailag felügyeli és ellenőrzi az alsófokú szervek adóügyi, ellenőrzési, felszámolási és végrehajtási tevékenységét.

A funkcionális feladatok ellátása regionális szinten válsul meg azzal, hogy azok a napi operatív feladatok, amelyek ellátását takarékosági, ésszerűségi szempontból a megyei igazgatóságoknál

Az új struktúrában az adóhatóság első fokon eljáró szerve a megyei igazgatóság, a másodfokon eljáró szerve a regionális főigazgatóság és a harmadfok a Központi Hivatal.

A Központi Hivatal funkciója kizárólag az APEH elvi, stratégiai, szakmai irányítása, ezért mindazokat a feladatokat, amelyek nem feltétlenül tartoztak ebbe a körbe, a regionális főigazgatóságok látják el. Így például a Hatósági Főosztályt szervezetenként áthelyezték a regionális főigazgatóságok struktúrájába, a Központi Hivatal szintjén a hatósági munka felügyelete és elvi irányítása maradt. A regionális főigazgatóságokhoz került telepítésre továbbá a felülellenőrzéssel kapcsolatos feladatok közül a szakszerűségi vizsgálatok és az ismételt ellenőrzések lefolytatása, illetve a Különös Hatásköri Ügyek Főosztályának feladatakéból a másodfokú hatósági tevékenységet áthelyezték a Kiemelt Ügyek és Adózók Főigazgatóságára.

A regionális főigazgatóság – mint középfokú szerv – egyrészt ellátja a régió megyei igazgatóságai által hozott határozatok tekintetében a másodfokú

indokolt ellátni, a megyei igazgatóság szervezetébe kerültek. A szakmai feladatellátás tekintetében a régió koordinatív és – a megyei igazgatóságok egységes elvek szerinti működése érdekében – szabályozó szerepet tölt be a hozzá tartozó igazgatóságok vonatkozásában. A regionális főigazgatóság konkrét döntés meghozatalára ugyanakkor a megyei igazgatóságot nem utasíthatja, a hatáskörét nem vonhatja el. A megyei igazgatóságok azokat a feladatokat látják el, amelyek a helyi jelenlételet igénylik, vagyis a konkrét ellenőrzési-, adóügyi, illetve végrehajtási és felszámolási tevékenységet.

Az új adóhivatali struktúra kialakításával az irányítási terület munkája nem ért véget, mivel az APEH és a vám- és pénzügyőrség összevonását célzó kormányzati szándék megvalósítását szolgáló jogi háttér kidolgozásával párhuzamosan – a szervezeti integráció előkészítése jegyében – megkezdődött többek között a két jogelőd intézmény irányítási eszközeinek felmérése és az integrált hivatal működésének megkezdését biztosító irányító eszközök kidolgozása is.

HUMÁNPOLITIKA

Az APEH engedélyezett létszáma 2009. év elejétől 15 607 fő.

Az év során nőtt a betöltetlen álláshelyek és a tartós távollévők száma az adóhivatalban, a dolgozói statisztikai létszám 744 fővel marad el az engedélyezett létszámtól. A fluktuáció az előző évhez képest 0,63 százalékponttal nőtt, 281 főnek a jogviszonya nyugdíjazás miatt szűnt meg, ami 124 százaléka az előző évinek. 2010. július 6-án hatályba lépett a kormánytisztviselők jogállásáról szóló törvény, amelynek következtében kettévált az eddig egységes köztisztviselői jogviszonyra vonatkozó szabályozás.

Három év óta változatlan az illetményalap. Az adóhivatali munkatársak jövedelmi helyzetét tovább rontotta az a körülmény, hogy az elmúlt két évtizedet tekintve 2010-ben volt a legkisebb a béren kívüli juttatások összege és aránya. (A márciusban kifizetett egyszeri, pénzügyminiszteri jutalmazáson kívül egyáltalán nem részesültek eredményarányos jutalmazásban az adóhivatali dolgozók.)

Az év közbeni törvényváltozások, a 2010. október 1-jei átszervezés, továbbá a 2011. január 1-jei szervezeti átalakulásra való felkészülés rendkívüli méretű többletfeladatot rótt a humánpolitikai szakterületre. Az időközben elrendelt létszámfelvételi zárlat, majd a szervezeten belüli humánerőforrás-átcsoportosítások felfüggesztése több területen is nehézséget okozott a szakmai feladatok ellátásában. A 2010. október 1-jei, majd a 2011. január 1-jei átszervezésre való tekintettel megtörtént a teljes személyi állomány kinevezési okiratainak megújítása és átadása.

OKTATÁS, TOVÁBBKÉPZÉS

Az APEH Oktatási Intézete a munkatársakra szabott sajátos ismeretanyag átadása érdekében általános,

szakmai és informatikai alapozó képzéseket, szakmai és informatikai továbbképzéseket, licencmegújító és készségfejlesztő képzéseket, vezetői készségfejlesztéseket és alkotóműhelyeket mintegy 77-féle képzési programmal, 290 tanfolyami csoportban, 5985 fő részvételével valósította meg az év során. Jelentős erőforrást kötött le az intézet – NAV Képzési, Egészségügyi és Kulturális Intézetébe való – integrációjának komplex előkészítése.

NEMZETKÖZI KAPCSOLATOK

2010 folyamán többoldalú kapcsolataink ápolására fektettük a legnagyobb hangsúlyt. A „Visegrádi 6”-országok adóhivatali vezetői két alkalommal találkoztak az év során. Új témaként merült fel az adóhatóság és az adózók közötti kapcsolatok javítását célzó projektek bemutatása, amellyel kapcsolatban munkatársaink az APEH szervezetkorszerűsítési törekvéseiről tartottak előadást. A szlovén fél kezdeményezésére a tagállamok kibővítenék együttműködésüket adóigazgatási tevékenységük szinte teljes spektrumára vonatkozóan, ennek kapcsán tapasztalatcsere-megállapodás előkészítése van folyamatban.

Továbbra is aktívan vettünk részt az IOTA munkájában, folyamatosan szolgáltatunk információt a

környező országok megkereséseire a szakmai segítségnyújtás keretében. Az IOTA Brüsszelben rendezett 14. közgyűlésén hazánkat ismét beválasztották a vezetőtestület tagjai közé.

A Fiscalis 2013 Program tevékenysége keretén belül 2010. évben az elektronikus információáramlás fejlesztése terén több különböző projektcsoport munkájában is részt vettünk, így az egységes végrehajtható elektronikus okiratok kifejlesztésében, az áfacsalások területén folytatott igazgatási együttműködéssel kapcsolatos eLearning távoktatási modul, továbbá a közvetlen adók területén folytatott igazgatási együttműködést támogató számítógépes adatbázisok kifejlesztése vonatkozásában, valamint a program információáramlását és a tagállamok együttműködését támogató elektronikus platform elindítá-

sában. A Fiscalis 2013 Program finanszírozása alatt a Kockázatkezelési Platform megnevezésű projektcsoport 2010. évben a tagállamok preferenciái alapján újraszervezte magát, és a régi témakörök fenntartása mellett négy új alcsoportot alakítottak a kockázati elemek meghatározása, az adórés (ebben az alcsoportban van a magyar küldött is), a kockázatokhoz rendelt válaszadási lehetőségek, valamint a harmadik féltől származó információk felhasználása területén.

Az áfairányelv és több hazai jogszabály változása, illetve számos nyomtatvány és kitöltési útmutatóik módosulása kapcsán az év során több alkalommal is megújult és bővült az APEH idegen nyelvű honlapja.

KÖLTSÉGVETÉS, PÉNZÜGYEK

Az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal 2010. évi költségvetési előirányzata a Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetéséről szóló 2009. évi CXXX. törvény alapján 91 milliárd forint volt, amely az év folyamán végrehajtott előirányzat-módosítások után 107,4 milliárd forintra változott.

A 2010. évi kiemelt előirányzatokat és teljesítéseket a következő táblázat tartalmazza:

Megnevezés	Eredeti előirányzat (milliárd Ft)	Módosított előirányzat (milliárd Ft)	Keret-túllépés (milliárd Ft)	Elméleti előirányzat (milliárd Ft)	Teljesítés (milliárd Ft)	Telj. %-a
Személyi juttatás	53,9	51,6	3,7	55,3	55,2	99,7
Munkaadókat terhelő járulékok	14,0	13,8	1,0	14,8	14,9	100,0
Dologi kiadások	22,1	25,0		25,0	25,0	100,0
Támogatásértékű működési kiadás		6,6		6,6	6,7	-
Intézményi beruházás	0,6	3,5		3,5	3,5	100,0
Felújítás	0,4	0,4		0,4	0,4	100,0
Előző évi műk. célú előir. - maradv. átadása		1,8		1,8	1,8	100,0
Támogatásértékű felhalmozási kiadás		4,1		4,1	4,1	100,0
egyéb	0,1	0,3		0,2	0,3	
Kiadás mindösszesen	91,1	107,1	4,7	111,7	111,9	100,0
Költségvetési támogatás	90,6	95,2	4,7	99,9	99,9	100,0
Működési költségvetés bevételei	0,4	0,7		0,7	0,8	112,6
Pénzforg. nélküli bev. / Előző évi előirányzat-maradvány igénybevétele		11,4		11,4	11,4	100,0
Bevétel mindösszesen	91,0	107,3	4,7	112,0	112,1	100,1

A személyi juttatások kifizetésére összesen 55,3 milliárd forint (51,6 milliárd forint előirányzat + 3,7 milliárd forint kerettúllépés) állt rendelkezésre, amely biztosította a rendszeres személyi juttatások kifizetését, beleértve az újonnan bevezetett cafetériajuttatást. Az előirányzaton felül biztosított kerettúllépésből került kifizetésre az első negyedéves eredményarányos jutalom.

A további jutalmak kifizetésének elmaradása, amely a bevételek remélt, előirányzott túlteljesítésének elmaradása miatt következett be, a hivatali dol-

gozók éves reáljövedelmének erőteljes csökkenését vonta maga után az előző évhez képest.

A munkaadókat terhelő járulékok befizetésére fordítható összeg 14,9 milliárd forint volt, amely biztosította a személyi juttatásokhoz kapcsolódó munkáltatót terhelő fizetési kötelezettségek teljesítését.

A dologi és egyéb folyó kiadások módosított előirányzata 25 milliárd forint volt. Az előirányzat fedezetet nyújtott a szakmai feladatok teljesítésére, amely egyrészt az év közben alkalmazott visszafogott, takarékos gazdálkodás, valamint a végrehaj-

tott előirányzat-átcsoportosítások eredménye volt. Az igazgatóságoknak az első félévben volt szükségük előfinanszírozásra, amely az első hónapokban a kötelezettségvállalással terhelt előirányzat-maradvány igénybevételéhez kapcsolódott, a második negyedévben pedig az szája-bevallások feldolgozása miatti kifizetések teljesítéséhez.

A Pénzügyi és Bérgazdálkodási Főosztály számára 2010. évben új feladatként jelentkezett – az APEH középtávú stratégiájában megfogalmazott vezetői információs számviteli rendszer – Költségvetés Gazdálkodási Rendszer (KGR) bevezetése, amely lehetővé tette a pénzügyi, számviteli szakterület határidőhöz kötött feladatainak elvégzését.

BERUHÁZÁS

Az éves intézményi felhalmozási előirányzat összege az elmúlt évekhez viszonyítva csökkent. Ennek ellenére eredménynek tekintjük, hogy befejeződött a Szeged, Bocskai u. 14. sz. alatti székház komplex felújítása és a Budapest, Dob u. 75–81. sz. alatti ingatlan részleges átalakítása.

Az október elsejei szervezeti átalakulással, valamint az APEH–VP-összevonással összefüggésben törekedtünk arra, hogy a szakmai munka folyamatosságát, a munkatársak elhelyezését zökkenőmentesen biztosítsuk.

Az új szervezet elhelyezése céljából a NAV ingatlanállománya a Budapest V. ker. Zoltán utca 16. szám alatti épülettel gazdagodott.

INFORMATIKA

Az informatikai szakterületre jelentős feladatot rótt az év során bekövetkezett jogszabályi és szervezeti változás. Kiemelten kezeltük a helyi iparüzési adó átvételével, majd a visszaadásával kapcsolatos feladatokat, az APEH szervezeti változásainak informatikai támogatását, valamint az APEH és a VP integrációjára való felkészülést.

Nemzetközi tapasztalatok értékelése alapján fogalmazódott meg egy szakmai és informatikai szemlélettel, valamint megfelelő tudásbázissal rendelkező, kapcsolatkezelő szervezet felállításának szükségessége. Ennek megfelelően került megalakításra az informatikai területen belül a szakmai kapcsolatkezelési szakterület. Feladata a hivatal szakterületeivel való kapcsolattartás, az onnan érkező informatikai megrendelések, fejlesztési igények koordinálásán túl a programokkal kapcsolatos felhasználói bejelentések, hibajelzések kezelése.

Több nagy jelentőségű projektben vett részt az informatikai terület. Ennek eredményeként elkészültek és üzemeltetésre átadásra kerültek az Elektronikus áfa-visszatérítési rendszer (ELEKÁFA) projekt termékei, a Végrehajtás korszerűsítése projekt (VHK), a Mögöttes és egyetemleges kötelezettségek nyilvántartási rendszere (MEK), továbbá országos szinten is bevezették az Eljárási keretrendszer és fizetési kedvezményi modult (ELJAR-FKM). 2010-ben már

minden új bevallás feldolgozása a Központi bevallás feldolgozás (UBEV) rendszerben történt. A Központi partneryilvántartás (ANYK) projektben megvalósult a gazdálkodók elektronikus úton benyújtott adat- és változásbejelentéseinek teljes körű feldolgozása.

Az Adóalany Centrikus Adatszolgáltatási Modell (ACM) projektben megkezdődött az ösfeltöltéshez szükséges forrásrendszeri adatok leválogatása.

Az EKOP-pályázatot nyert, az Elektronikus Fizetési és Elszámolási rendszerhez kapcsolódó intézményi projektben (eADÓ) a fejlesztési feladatok befejeződtek, a teljes horizontális és vertikális rendszer éles indulását 2011 első negyedévére tervezik.

Az APEH-VP-integráció kapcsán az informatikai szakterületen először azokat az informatikailag támogatott feladatokat kellett számba venni és előkészíteni, amelyek az összevont szervezet működéséhez mindenképpen szükségesek voltak, és biztosítják a feltételeket az integráció további lépéseire. Így a 2010. év végén kiemelt feladatként jelentkezett a két szervezet informatikai hálózatának összekapcsolása, a belső kommunikáció biztosítása (például elektronikus levelezőrendszerek összekapcsolása), a közös internetportál kialakítása (www.nav.gov.hu), valamint a működést támogató rendszerek (dokumentumkezelés, személyügyi rendszerek, jogosultságkezelés) felkészítése a NAV szervezeti működésének támogatására.

KIEMELT FEJLESZTÉSEK

A 2010 év nyarán elkezdett átszervezési folyamatok nyomán alakult meg a Kiemelt Informatikai Fejlesztések Főosztálya.

Az irányítási rendszer átalakításának és megerősítésének elsődleges célja a szervezet alaptervekenységét jövőben hatékonyabbá tevő eredménytermékek megalkotására irányuló kiemelt fejlesztések összehangolása és szorosabb kontrolljának elősegítése volt.

A költségvetést is sújtó válság szervezeten belülről gyűrűző hatásai a kiemelt fejlesztések végrehajtásának ütemét is lassították.

2010-ben a Kiemelt Informatikai Fejlesztések Főosztálya 16 aktív projekt irányítását vette át.

Az év második felétől három projekt (AVS, DES9-UPG, EGYABLAK) lezárásra került. További hét kiemelt fejlesztés alapjaiban elkészült (DOKUBE, ELEKÁFA, ELJAR-FKM, FOK2P, HUMIG, RADAR, ELKÉRI), lezárásuk folyamatban van. Hat projekt (ACM, ANYK-2008, eADÓ, EKP2, UBEV, VHK) tevékenysége folyamatos.

A NAV Szervezeti és Működési Szabályzatában megjelölt feladatoknak és céloknak megfelelően a főosztály tevékenysége elsősorban a kiemelt fejlesztések

- irányítása: a feladatok összehangolása, szinergia-lehetőségek kiaknázása, az események monitorozása, értékelése, szükség esetén a megfelelő beavatkozás, beszámoltatás;
- támogatása: mind irányítási, mind adminisztratív szinten;
- kontrollja: költségek nyomon követése, kimutatása, erőforrás-kezelés;
- működési környezetének fenntartása.
- Fejlesztési terv elkészítése, fejlesztési portfólió kezelése;
- változáskezelés, folyamatos működtetés.

A projektmenedzsment-gyakorlatok és e kultúra terjesztése, a nemzetközi gyakorlatban sikerrel alkalmazott módszerek testre szabása még számos feladatot ró minden projektműködésben érintett szervezeti egységre és munkatársra, de a már elért eredmények, az elkészült projekttermékek azt bizonyítják, hogy a projektjellegű munkavégzési forma életképes egy erősen vertikális tagozódású szervezetben is, ez pedig a szervezet stratégiai céljainak hatékonyabb megvalósítását eredményezi.

KOMMUNIKÁCIÓ

SAJTÓMEGKERESÉSEK, STATISZTIKÁK

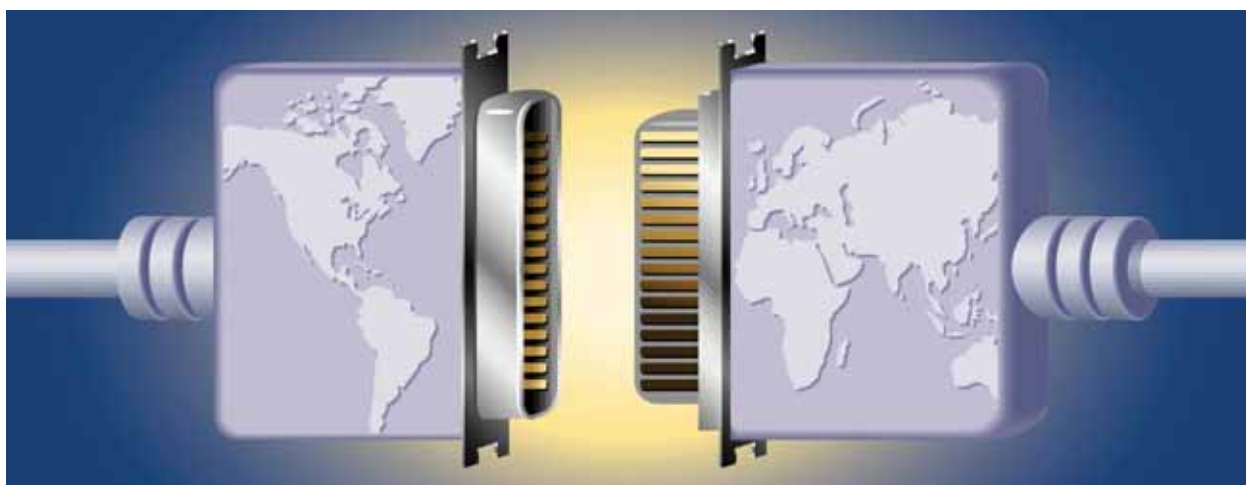
Az adózással kapcsolatos tudnivalókról az év során 4 központi és 20 regionális sajtótájékoztatót tartott az adóhivatal. A média képviselői részéről ebben az időszakban 929 megkeresés (kérdések száma: 3444) érkezett a Központi Hivatal Sajtó Főosztályához, melyeket a hivatal vezetői vagy a szakfőosztályok munkatársai válaszoltak meg. A regionális médiában összesen 3709 alkalommal jelentek meg a regionális igazgatóságok. Az igazgatóságok munkatársai ebben az időszakban összesen 748 alkalommal tartottak előadást különböző célcsoportok részére.

Év elején az adóhatóság az egyszerűsített adóbevallásra egy emlékeztető kampánnyal hívta fel a figyelmet, majd a későbbiekben a személyijövedelemadó-bevallási határidő közeledtére is figyelmeztette az adózókat. Az év eleji kampányban költséghat-

konysági okokból a médiumok csak ingyenes TCR-reklámokat sugároztak: összesen 70 alkalommal. A televíziós kampányt rádióreklámok is erősítették, 43 alkalommal sugározták az adóhivatal hirdetéseit (Klub és MR1-Kossuth Rádió). Az szja-bevallási határidőre 102 alkalommal emlékeztették tv-s reklámban az adózókat.

Az APEH saját kiállítói standdal vett részt a Lakásvásáron, a Kormányzati Karrier Expón. A területi

adóhivatalok nyílt napok keretében mutatták be az adóhivatal munkáját.

Az adótudatosság javítása és a fiatalok adózási ismereteinek mélyítése érdekében tavasszal ismét sikeresen lezajlott a RangAdó című vetélkedő, amelyre 250 középiskola csaknem 500 csapata jelentkezett. A 2010. március 26-i döntőt másnap az MTV 1-es csatornája felvételről sugározza.

Az adóhivatal rajzpályázatot hirdetett általános iskolásoknak „Te mit tudsz az adózásról?” címmel. Összesen 480 alkotás érkezett az első ízben kiírt rajzpályázatra, amely az adózás világát személyes (családi) élmény alapján vagy elképzelt módon mutatta be. Május közepétől az APEH honlapjára is felkerültek az alkotások, illetve a legjobb rajzokból kiállítás nyílt a Művészetek Palotájában. A budapesti bemutató után vándorútra kelt a kiállítás, és az ország valamennyi megyeszékhelyén megtekinthetők voltak a legjobb képek.

HONLAP

Az APEH honlapján 3054 publikáció került kihelyezésre. A webmaster@apeh.gov.hu címen keresztül 652 megkeresés érkezett az APEH különböző szakterületeihez.

A www.apeh.hu honlap éves látogatottsági száma 24 946 815 volt, ami mintegy 43 százalékos növekedést jelentett a 2009. évhez képest.

	2009. év	2010. év	2010–2009. év	
	tárgynegyedévi látogatók száma		változás	
I. név.	5 645 750	6 748 190	1 102 440	119,5%
II. név.	5 370 019	7 723 842	2 353 823	143,8%
III. név.	3 846 591	5 250 691	1 404 100	136,5%
IV. név.	3 731 139	5 224 092	1 492 953	140,0%

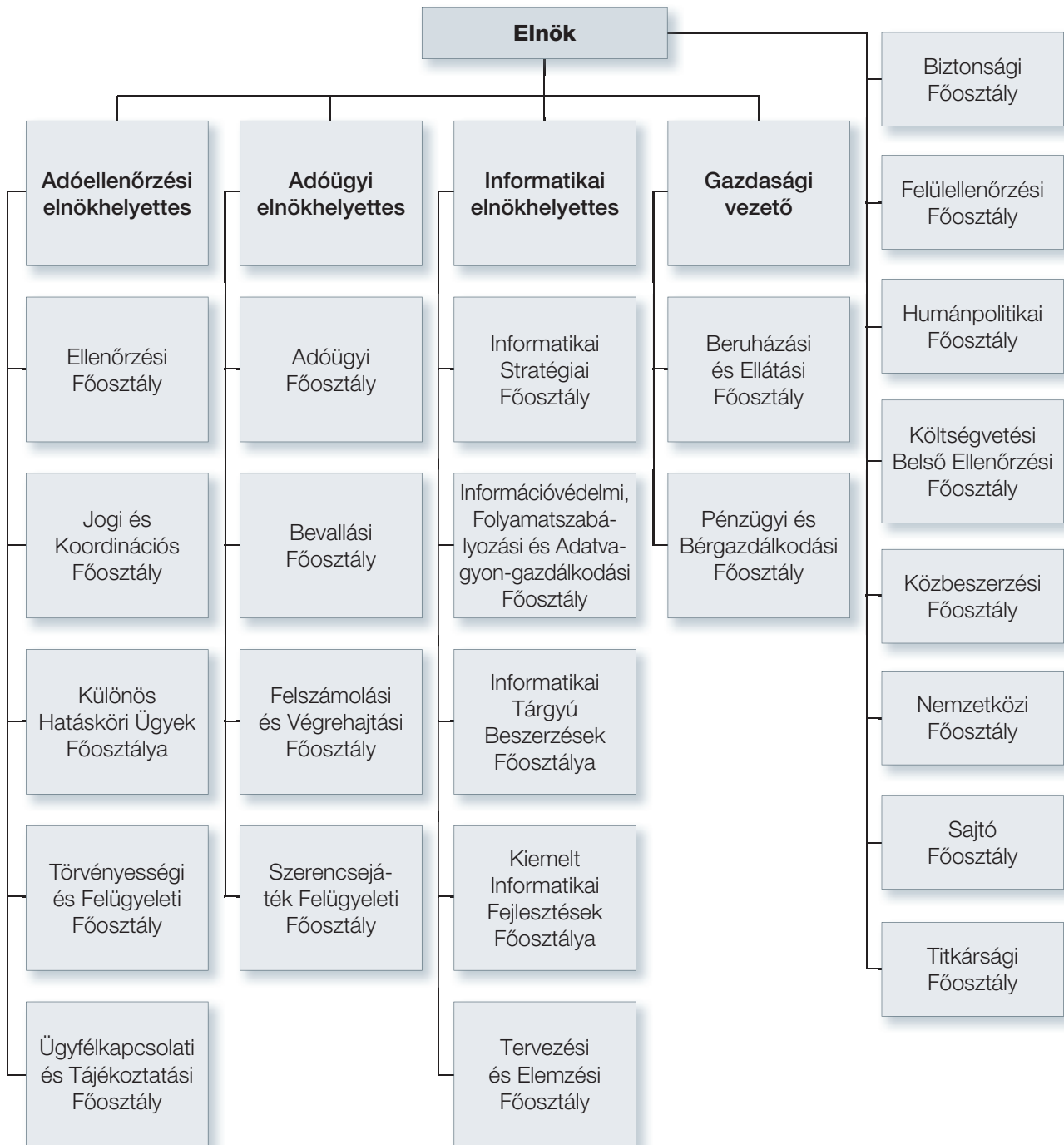
SZERVEZETI ÁTALAKÍTÁSOK

Az APEH 2010-ben szervezeti átalakításokon esett át, 2010. október 1-jétől felállt a megyei igazgatóságok rendszere, ezzel az adóigazgatás országszerte három szintre tagolódott.

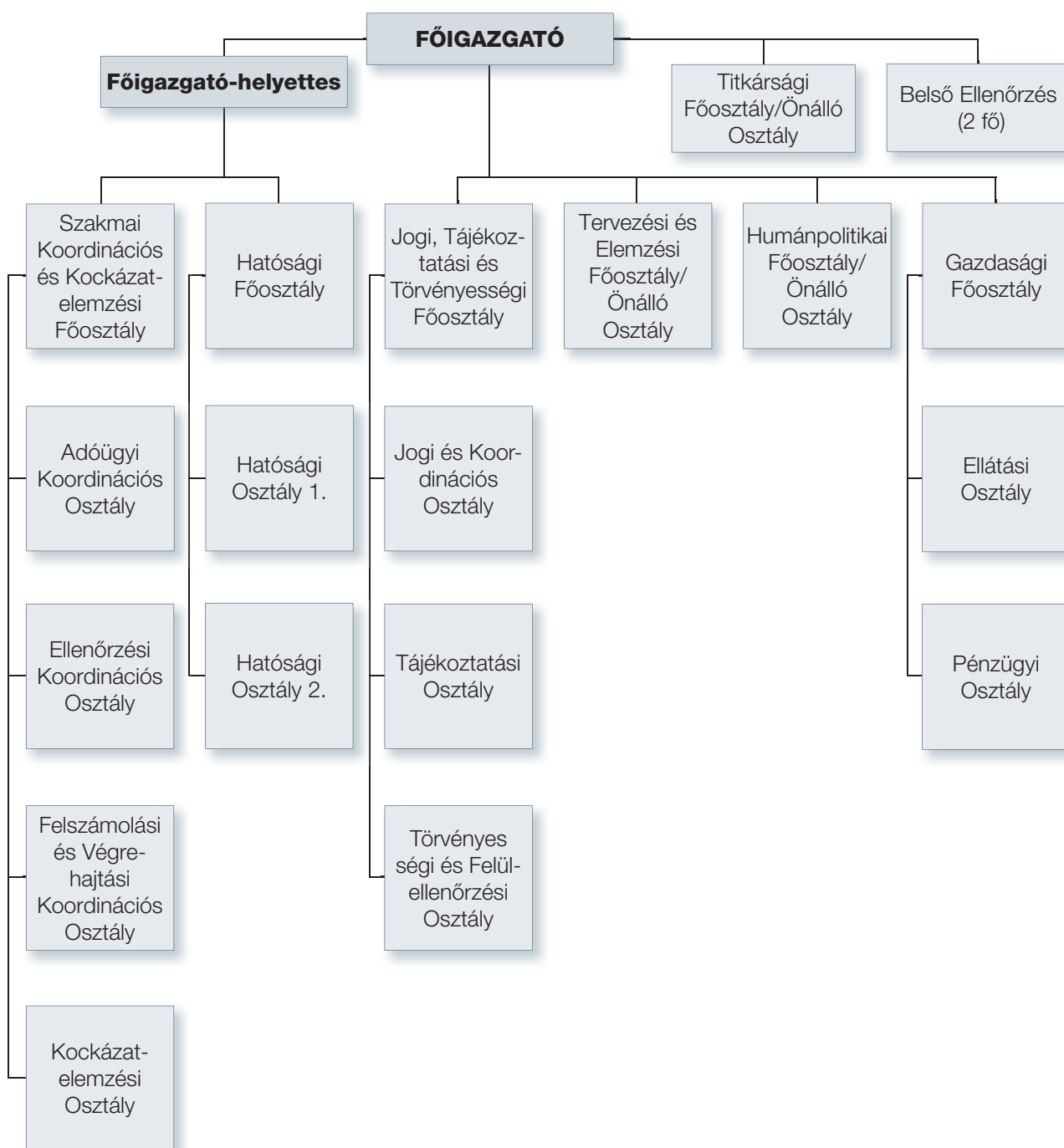
A változásokat a régiós sajtómunka átalakulása kísérte, a megyei és régiós szinteken az új szervezeti rendszerhez illeszkedve újraosztották a sajtó- és kommunikációs feladatokat.

Ezek a változások az APEH, valamint a vám- és pénzügyőrség integrációját készítették elő. A két hivatal összevonásáról, illetve a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 2011. évi felállításáról már 2010-ben döntöttek, és az előkészítő munkálatok már ebben az évben megkezdődtek. A változások a kommunikációs területet is érintették, hiszen 2011. január 1-jére a Nemzeti Adó- és Vámhivatal teljes arculatváltását, illetve sajtó- és kommunikációs szervezetének átalakítását elő kellett készíteni.

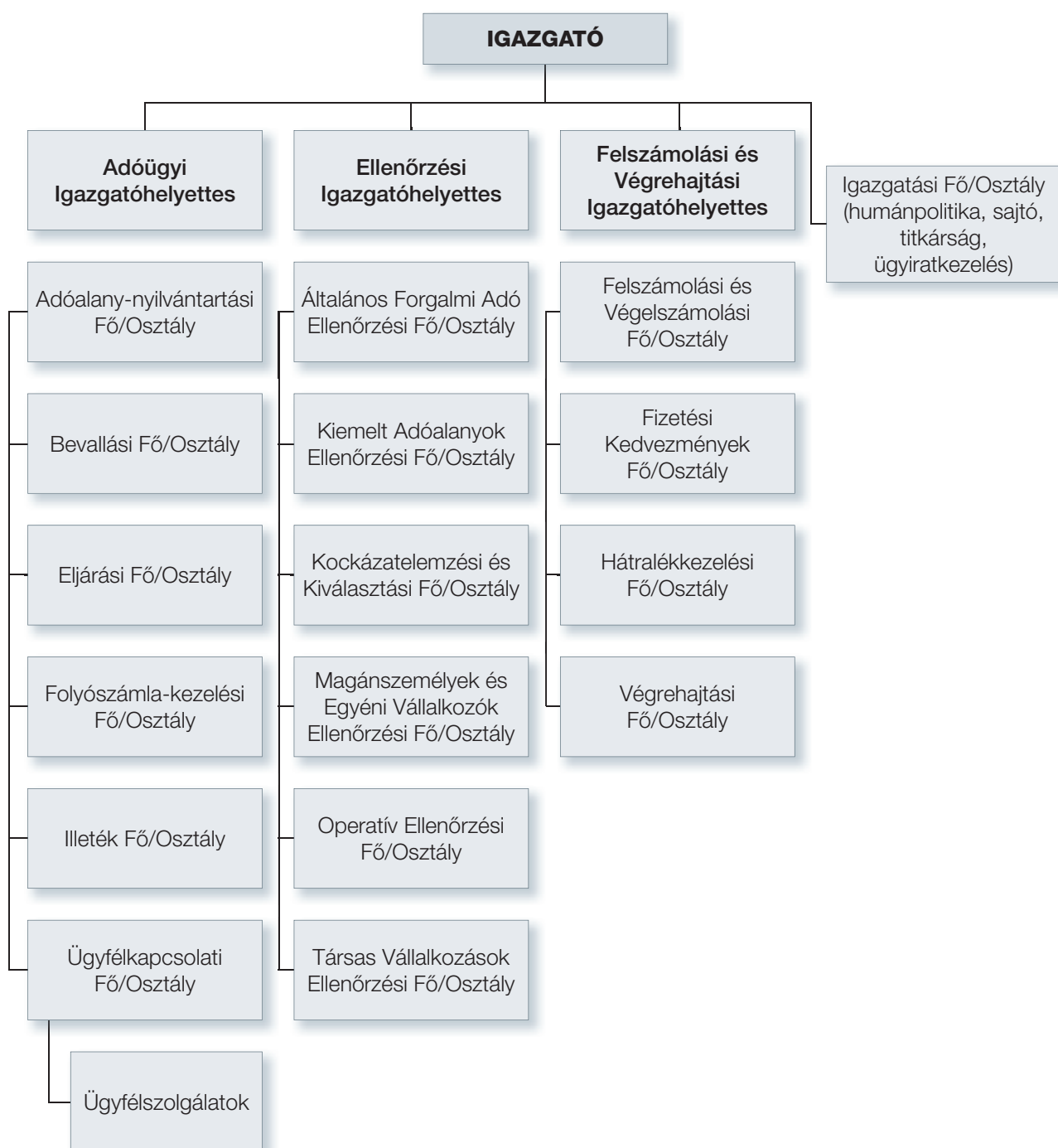
A KÖZPONTI HIVATAL 2010. OKTÓBER 1-JÉTŐL HATÁLYOS SZERVEZETI FELÉPÍTÉSE

A REGIONÁLIS FŐIGAZGATÓSÁGOK 2010. OKTÓBER 1-JÉTŐL HATÁLYOS SZERVEZETI FELÉPÍTÉSE

A MEGYEI IGAZGATÓSÁGOK 2010. OKTÓBER 1.-JÉTŐL HATÁLYOS SZERVEZETI FELÉPÍTÉSE

ADÓ ÉS ADÓJELLEGŰ BEVÉTELEK (MILLIÁRD FORINT)

Megnevezés	2009. év		2010. év	
	nettó	bruttó	nettó	bruttó
Társasági adó	385,6	525,1	323,4	495
Társas vállalkozások különadója	156,9	191,0	-32,4	40,5
Hitelintézeti járadék	12,6	12,7	10,0	10,0
Pénzügyi szervezetek különadója	-	-	182,3	182,3
Személyi jövedelemadó	1 874,2	1 997,7	1 767,8	1 897,7
Magánszemélyek különadója	25,5	28,3	6,1	9,0
Általános forgalmi adó összesen	2 168,5	3 495,2	2 313,6	3 857,8
ebből: import- és dohánytermékek után	303,8	305,8	282,9	284,7
Bolti kiskereskedelmi tevékenység különadója	-	-	28,9	28,9
Távközlési tevékenység különadója	-	-	58,6	57,6
Energiaellátó vállalkozási tevékenységének különadója	-	-	64,2	64,2
Energiaellátók jövedelemadója	24,2	24,2	17,0	19,0
Játékadó	66,7	66,8	62,7	62,7
Munkaadói járulék	169,6	170,5	13,5	14,8
Munkavállalói járulék	96,3	97,0	9,4	10,4
Eva	169,7	170,7	181,9	182,8
Cégautóadó	18,0	18,2	25,9	26,3
Különféle alapok, alapszerű befizetések és visszafizetések összesen	107,5	116,7	291,6	302,7
ebből:				
Rehabilitációs hozzájárulás	15,0	15,7	54,2	55,4
Nemzeti kulturális járulék	7,7	8,1	2,1	2,3
Szakképzési hozzájárulás	39,6	41,4	42,7	44,5
Innovációs járulék	23,2	28,1	22,1	27,8
Környezetvédelmi díj	-0,0085	0,52	0,016	0,4
Vállalkozói járulék	11,3	11,8	1,2	1,9
Környezetterhelési díj	10,7	11,1	6,6	7,2
Munkaerő-piaci járulék (MPA-t megillető rész)	-	-	162,7	163,1

Megnevezés	2009. év		2010. év	
	nettó	bruttó	nettó	bruttó
Társadalombiztosítási járulékok	2 883,0	2 895,0	2 841,4	2 872,4
Egészségügyi hozzájárulás	109,9	114,6	41,2	46,1
Magánnyugdíjpénztár bevételei	354,5	355,8	308,5	310,5
Illetékbevételek	129,8	138,4	88,7	96,8
Különféle egyéb befizetések, szankciók, bírsággal, pótlékkal és eljárási illetékekkel együtt	76,6	99,9	90,8	108,2
ebből:				
Késedelmi pótlék	11,7	25,9	21,5	25,2
Bírság, önellenőrzési pótlék	21,6	24,8	18,8	22,5
Szerencsejáték-szerv. kapcs. díj és bírság	4,3	4,4	3,9	4,0
Tv-készülék-üzembentartási díj	0,93	0,99	0,65	0,71
Gyógyszerforgalmazással kapcsolatos befiz.	37,1	37,3	38,7	40
APEH által kezelt összes befizetések	8 829,0	10 518,0	8 695,0	10 696,0
ebből: import- és dohánytermékek utáni áfa		306,0		285,0
APEH által beszedett adók és járulékok összesen		10 212,0		10 411,0

Regionális főigazgatóságok

Dél-alföldi Regionális Főigazgatóság

6720 Szeged, Bocskai u. 14.

Tel.: +36 62/567-500

Fax: +36 62/567-666

Dél-dunántúli Regionális Főigazgatóság

7621 Pécs, Rákóczi út 52–56.

Tel.: +36-72/533-500

Fax: +36-72/212-133

Észak-alföldi Regionális Főigazgatóság

4029 Debrecen, Faraktár utca 29/c.

Tel.: +36-52/517-200

Fax: +36-52/529-575

Észak-magyarországi Regionális Főigazgatóság

3530 Miskolc, Kandia u. 12–14.

Tel.: +36-46/514-200

Fax: +36-46/514-285

Közép-dunántúli Regionális Főigazgatóság

8000 Székesfehérvár, Mátyás király krt. 8.

Tel.: +36-22/530-700

Fax: +36-22/548-919

Közép-magyarországi Regionális Főigazgatóság

1132 Budapest, Váci út 48/C–D

1438 Budapest, Pf. 511

Tel.: +36-1/412-5400

Fax: +36-1/432-5270

Nyugat-dunántúli Regionális Főigazgatóság

9022 Győr, Liszt F. u. 13–15.

Tel.: +36-96/509-400

Fax: +36-96/312-012

Kiemelt Adózók Főigazgatósága

1077 Budapest, Dob utca 75–81.

Tel.: +36-1/461-3300

Fax: +36-1/461-3617

Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal

Nemzeti Adó-
és Vámhivatal